

UNIVERZA V LJUBLJANI  
PEDAGOŠKA FAKULTETA

DIPLOMSKA NALOGA

POLONA KOPAČ

UNIVERZA V LJUBLJANI  
PEDAGOŠKA FAKULTETA  
Študijski program: Predšolska vzgoja

**VPLIV VEDENJA VZGOJITELJA NA CELOSTNO  
ODZIVNOST OTROK PRI GIBALNI DEJAVNOSTI**

**DIPLOMSKA NALOGA**

Mentorica: mag. Alenka Cemič

Somentorica: dr. Jera Zajec

Kandidatka: Polona Kopač

Ljubljana, avgust, 2011

# ZAHVALA

*Iskrena zahvala somentorici dr. Jeri Zajec za njeno veliko strokovno pomoč pri ustvarjanju diplomske naloge. Brez njenega hitrega odziva in pripravljenosti za pomoč bi bila pot do zaključka študija veliko težja.*

*Zahvaljujem se vrtcu Kokrica in celotnemu kolektivu za dovoljenje za izvedbo raziskave. Posebna zahvala pa gre vzgojiteljici Majdi Grašič in njeni pomočnici Marti Melinc za pomoč in dobro sodelovanje. Topel sprejem in pripravljenost za prilagajanje zaradi izvajanja dejavnosti, so bistveni faktorji za moje uspešno delo.*

*Hvala staršem, ki so me podpirali in mi stali ob strani vse dni mojega šolanja.*

**Ključne besede:** gibalne/športne dejavnosti, predšolski otrok, vedenje, celoten razvoj, metode dela

# **VPLIV VEDENJA VZGOJITELJA NA CELOSTNO ODZIVNOST OTROK PRI GIBALNI DEJAVNOSTI**

**Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, avgust 2011**

**Metodika gibalno-športne vzgoje**

**Število strani: 35 Število slik: 5 Število tabel: 11 Število literature: 25 Število prilog: 3**

## **POVZETEK**

Z diplomsko nalogo smo želeli ugotoviti ali stil vodenja vzgojitelja res vpliva na celotno odzivnost otrok pri gibalnih dejavnostih. Osredotočili smo se na to ali vzgojitelj s svojim vedenjem vpliva na posamezne komponente otrokove osebnosti. Zajeli smo gibalno, intelektualno, čustveno in socialno komponento otrokove osebnosti.

Za potrebe raziskave smo skonstruirali dve ocenjevalni lestvici, po katerih smo ocenjevali odziv otrok in prilagajali naš način vodenja. Skupaj smo izvedli šest gibalnih ur, tri na pozitiven in tri na negativen način vodenja. Ure smo izvajali po metodah dela za otroke v predšolskem obdobju na gibalnem področju in sicer smo dve uri izvedli na način metode poligona, dve na način metode postaj in dve na način metode igre. Vzorec je predstavljal 14 otrok, ki so obiskovali vrtec Kokrica. Prek šestih gibalnih ur, kjer je bila polovica izvedena s pozitivnim in polovica z negativnim načinom vodenja vzgojitelja, smo ugotovili, da vzgojitelj s svojim vedenjem vpliva na vsa področja otrokove osebnosti, in sicer na intelektualno, čustveno, socialno in gibalno.

Z raziskavo smo potrdili, da stil vodenja pomembno vpliva na vse komponente otrokovega razvoja in izpostavili pomembnost vloge odraslih pri celostnem razvoju otroka.

**Key words:** locomotor activities, preschooler, behavior, overall development, methods of work

# **INFLUENCE OF EDUCATOR S BEHAVIOUR ON CHILD S INTERGRATED REACTIVITY IN PHYSICAL ACTIVITES**

**Univrsy of Ljubljana, Faculty of Education, August 2011**

**Methods of physical/sport education**

**pages: 35 pictures: 5 tables: 11 literature: 25 annexes: 3**

## **SUMMARY**

With this diploma work we wished to find out whether the educator's style of direction really influences the entire responsiveness of children at their motion activities. We concentrated on the educator's behavior and observed how this influences individual components of a child's personality. We captured the motion, the intellectual, the emotional and the social component of a child's personality.

For the purposes of this research we constructed two rating scales assessing the response of children and adapting our way of direction. Together we performed six motion hours: three based on the positive and three based on the negative way of direction. These hours were carried out by using the motion area methods appropriate for the children in the pre-school period. We carried out two hours using the method of a polygon, two hours using the method of stations and two hours using the method of a game. The sample research was carried out with 14 children who attended the kindergarten of Kokrica. During these six motion hours where half of them were performed with a positive and half with a negative way of the educator's direction we have established that the educators with their behavior affect all areas of a child's personality, namely intellectual, emotional, social and motion components.

With the research we have acknowledged that the style of direction has a significant influence on all components of the child's development and we have highlighted the importance of the role that the adults have in the integrated development of a child.

# KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
2	PREDMET IN PROBLEM	2
2.1	Vedenje	2
2.2	Celostni razvoj otroka	3
2.2.1	Intelektualni razvoj	4
2.2.2	Čustveni razvoj	5
2.2.3	Socialni razvoj	6
2.2.4	Gibalni razvoj	7
2.3	Gibanje in gibalne dejavnosti predšolskih otrok	8
2.4	Pomen gibalnih dejavnosti v vrtcu	8
2.5	Poučevanje gibanja skozi različne metode dela	9
2.5.1	Metoda poligona	10
2.5.2	Metoda postaj	10
2.5.3	Metoda igre	11
2.6	Način vodenja	12
2.7	Dosedanje raziskave o vplivih načinov vodenja gibalnih dejavnosti na celosten odziv predšolskega otroka	13
3	CILJI DIPLOMSKE NALOGE	16
4	HIPOTEZE	16
5	METODE DELA	16
5.1	Metoda	16
5.2	Vzorec merjencev	16
5.3	Vzorec spremenljivk	17
5.4	Način zbiranja podatkov	17
5.5	Metoda obdelave podatkov	17
5.6	Izvedba eksperimenta	18
6	REZULTATI IN ANALIZA	19
7	SKLEP	32
8	LITERATURA	34



## KAZALO TABEL

<b>Tabela 1.</b> Primer ocenjevalne lestvice za ugotavljanje odzivnosti otroka pri vodenju posamezne gibalne dejavnosti.	18
<b>Tabela 2.</b> Spol	19
<b>Tabela 3.</b> Celoten prikaz števila doseženih točk po parametrih N, minimuma, maksimuma, srednje vrednosti in standardnega odklona za posamezne gibalne dejavnosti	20
<b>Tabela 4.</b> Prikaz števila doseženih točk po parametrih N, srednje vrednosti in standardnega odklona pri gibalni dejavnosti na gibalnem področju, glede na pozitiven in negativen način vodenja vzgojitelja	21
<b>Tabela 5.</b> Testiranje razlik med skupinama v celostni odzivnosti otrok na gibalnem področju pri različnih načinih vodenja ure	21
<b>Tabela 6.</b> Prikaz števila doseženih točk po parametrih N, srednje vrednosti in standardnega odklona pri gibalni dejavnosti na intelektualnem področju, glede na pozitiven in negativen način vodenja vzgojitelja	22
<b>Tabela 7.</b> Testiranje razlik med skupinama v celostni odzivnosti otrok na intelektualne področju pri različnih načinih vodenja ure	23
<b>Tabela 8.</b> Prikaz števila doseženih točk po parametrih N, srednje vrednosti in standardnega odklona pri gibalni dejavnosti na čustvenem področju, glede na pozitiven in negativen način vodenja vzgojitelja	23
<b>Tabela 9.</b> Testiranje razlik med skupinama v celostni odzivnosti otrok na čustvenem področju pri različnih načinih vodenja ure	24
<b>Tabela 10.</b> Prikaz števila doseženih točk po parametrih N, srednje vrednosti in standardnega odklona pri gibalni dejavnosti na socialnem področju, glede na pozitiven in negativen način vodenja vzgojitelja	25
<b>Tabela 11.</b> Testiranje razlik med skupinama v celostni odzivnosti otrok na socialnem področju pri različnih načinih vodenja ure	26

## KAZALO SLIK

<b>Slika 1.</b> Prikaz srednje vrednosti in standardnega odklona pri gibalni dejavnosti na vseh komponentah otrokove osebnosti glede na pozitiven način vodenja	27
<b>Slika 2.</b> Prikaz srednje vrednosti in standardnega odklona pri gibalni dejavnosti na vseh komponentah otrokove osebnosti glede na negativen način vodenja	28
<b>Slika 3.</b> Prikaz srednje vrednosti in standardnega odklona pri gibalnih dejavnostih na vseh komponentah otrokove osebnosti, glede na pozitiven in negativen način vodenja vzgojitelja	29
<b>Slika 4.</b> Skupen prikaz srednje vrednosti in standardnega odklona za deklice za posamezne gibalne dejavnosti, glede na pozitiven in negativen način vodenja vzgojitelja	30
<b>Slika 5.</b> Skupen prikaz srednje vrednosti in standardnega odklona za dečke za posamezne gibalne dejavnosti, glede na pozitiven in negativen način vodenja vzgojitelja	31

# 1 UVOD

Gibalna dejavnost je eno najpomembnejših področij v otrokovem razvoju, saj je potreba po gibanju otrokova primarna potreba in ko obvladuje svoje telo, občuti veselje, ugodje, varnost, pridobi občutek samozaupanja in samozavesti (Videmšek in Visinski, 2001).

Ravno predšolsko obdobje je zato temelj otrokovega razvoja, saj je njegov organizem najbolj izpostavljen vplivom okolja prav takrat. Ustrezne gibalne dejavnosti so v tem času ključnega pomena za njegov gibalni in funkcionalni razvoj, poleg tega pa vplivajo tudi na otrokove spoznavne, socialne in čustvene sposobnosti in lastnosti (Videmšek, 2003).

Celostnost otrokovega razvoja pogojuje tudi celostnost njegovega odzivanja. Sprememba na enem področju (gibalnem, čustvenem, socialnem, kognitivnem) vpliva na spremembo na vseh ostalih področjih. Raziskovalci so že ugotavljali, kako oblika dela vpliva na otrokov odziv v gibalnih in tudi drugih dejavnostih. V tej diplomski nalogi pa bomo preučevali ali z vedenjem vzgojitelja vplivamo na celotno odzivnost otrok pri gibalnih dejavnostih. Pri tem pa se bomo osredotočili na otrokov odziv na vseh področjih, ki se prepletajo pri gibalnih dejavnostih, torej gibalnem, intelektualnem, socialnem in čustvenem. Bistvo raziskovanja je, da bomo poskušali ugotoviti ali nezaveden vpliv res močno vpliva na aktivnost otrok. Poudarek je na tem, da vzgojitelj celostno vpliva na otroka in otrok se tako celostno odziva na njegova dejanja.

Videmšek in Visinski (2001) trdita, da z ustrezno izbranimi programi, oblikami in metodami dela lahko v okviru športne vzgoje vplivamo tudi na razvoj vzgoje in odnose med gibalnimi, spoznavnimi, čustvenimi in socialnimi komponentami otrokove osebnosti in poudarjata še, da naj program gibalnih dejavnosti izhaja iz različnih potreb in zmožnosti otrok, da lahko kar najbolj prispeva k razvoju otrok. Pravilno organizirana in strokovno usmerjena športna vzgoja omogoča uresničevanje med raznimi vidiki otrokovega telesnega in duševnega razvoja. Predšolska vzgoja ima v razvoju pomembno interakcijsko vlogo. Čeprav je namenjena predvsem razvoju gibalnega področja, mora biti tudi sredstvo pospešenega spoznavnega, čustvenega in socialnega razvoja otroka. Seveda pa je zgolj igra premalo za kakovostne spremembe, ampak so za to potrebna ustrezno izbrana in strokovno vodena gibalna dejavnost.

## 2 PREDMET IN PROBLEM

### 2.1 Vedenje

Odrasli smo z odraščajočimi v različnih vlogah. Z njimi oblikujemo različno intenzivne odnose in razmerja. Posredujemo znanja, spretnosti/veščine. Smo model, od katerega se odraščajoči učijo. Posredujemo stališča, norme, vrednote. Tako naše vedenje, kot vedenje odraščajočih, ni enoznačno. Je nasledek zunanjih situacijskih in odnosnih dogajanj, notranjih doživljanj (emocije), ki ponovno povzročajo vidne odzive (vedenja) (Kobolt in Rapuš Pavel, 2009).

Kobolt in Rapuš Pavel (2009) vedenje ali to kar drugi na/pri osebi vidimo in na kar se odzovemo, opredelita kot preplet dinamičnih procesov, v katerih sodelujejo posameznikove ocene trenutne situacije; ugotovitve ali je ta situacija zanj pozitivna ali ogrožajoča; ali je tej situaciji kos, jo obvlada ali pa ji ni kos in se bodisi umakne ali pa agresivno odzove. Na vse to pa vplivajo tudi aktualne in predvsem nepotešene potrebe, doslej generalizirane in internalizirane izkušnje in vtisnjene kvalitete dosedanjih odnosov s pomembnimi osebami.

Predšolski otrok se obnašanja in primerne vedenja uči v različnih socialnih skupinah in se do različnih ljudi vede na različne načine. Na vse to pomembno vpliva moralni razvoj in socialno učenje.

Moralni razvoj je proces, v katerem posameznik postopno usvaja ali ponotranji družbeno sprejete standarde pravilnega vedenja, v skladu z njimi ocenjuje pravilnost in nepravilnost ravnanja ljudi v socialnih situacijah in skuša skladno s temi ocenami uravnavati svoje vedenje (Marjanovič Umek in Zupančič, 2004).

Avtorici spregovorita (2004) tudi o vedenjskih vzorcih, katere si otrok skladno razlaga s svojimi spoznavnimi sposobnostmi. Razumevanje sprejemljivega in nesprejemljivega vedenja, je po mnenju kognitivistov temeljnega pomena v moralnem razvoju. Učenje moralnih standardov vedenja torej poteka v kontekstu otrokovih konkretnih izkušenj preko pogojevanja, socialnega posnemanja, preko razumevanja in otrokovih empatičnih odzivov na čustvena stanja prizadetih posameznikov v situacijah kršenja moralnih pravil.

Velik vpliv na otrokovo vedenje ima okolje in odrasli, kateri so mu nenehno za zgled.

Odrasli v vrtcu delujejo s svojim vedenjem v celoti spodbudno in pomirjajoče, vljudnost in spoštovanje v njihovi komunikaciji in vedenju je zgled za otroke. V vseh interakcijah je odrasla oseba usmerjevalka, vendar ne direktna, in praviloma zgled za prijetno in prijazno komunikacijo. Vse to prispeva k ugodni socialni klimi v oddelku, ki vzpostavljanja ravnotežje med sodelovanjem in tekmovanjem pri socialnem učenju (Kurukulum za vrtce, 1999).

## **2.2 Celostni razvoj otroka**

Razvoj je kontinuiran, sestavljen, intergrativen proces, ki poteka vse življenje, intenzivnost pa je različna. Razvoj pri otroku pomeni kvalitativne spremembe na individualni ravni delovanja; je pojavljanje in razvijanje otrokovih sposobnosti delovanja na višji ravni otrokovega vedenja na gibalnem, intelektualnem, emocionalno-socialnem področju; integracija motoričnega, kognitivnega, konativno-socialnega razvoja (Cemič, 1997).

V predšolskem obdobju so posamezna področja otrokovega razvoja - telesno, gibalno, spoznavno, čustveno in socialno - tesno povezana (Videmšek in Pišot, 2007). Otrokov razvoj je dinamičen proces, ki ga interaktivno sodoločata dednost in okolje, in sicer na ravni fizikalnega in socialnega okolja. Na vse dejavnosti otrokovega razvoja (rast, zorenje, izkušnje) ne moremo enako vplivati. Najmočnejši vpliv ima okolje na izkušnje, to je vpliv na razvoj skozi proces učenja. Spodbude, ki jih dobiva majhen otrok iz okolja, so senzorični, odzivi pa gibalni (Videmšek, 2003).

Razvoj otrokovih osebnostih lastnosti je odvisen od tega, kaj starši naučijo svojega otroka in ne toliko od dednosti. Otrokovo življenje se oblikuje v prvih mesecih življenja, saj če bo imel zadovoljene osnovne potrebe se bo razvil v srečnega človeka. Zlasti moramo pri predšolskem otroku poudariti njegovo veliko potrebo po gibanju, ki ni pomembna samo za gibalni in s tem duševni razvoj, ampak izredno vpliva na skladen telesni razvoj (Horvat & Magajna, 1987).

V priročniku h kurikulu za vrtce (2001) so navedena splošna načela otrokovega razvoja, s katerimi želimo preseči izpeljavo iz razvojno-psihološke teorije, kot tudi koncept t. i. univerzalnega otroštva. Gre zgozlj za navodila, ki jih vzgojiteljice lahko vgradijo v svojo dnevno prakso s predšolskimi otroki:

- Za otrokom razvoj sta pomembna dednost in okolje (fizično in socialno).

- V razvoju se prepletajo kakovostne in količinske spremembe oz. razvojna obdobja in linearnost v razvoju, pri tem novi vidiki razvoja vključujejo zgodnejše in na njih gradijo.
- Za otrokov razvoj sta pomembna socialni kontekst in podpora klima.
- Področja otrokovega razvoja, kot so čustveno, socialno, gibalno, spoznavno in so med seboj povezana.
- V razvoju ne gre le za napredek, temveč tudi za nazadovanje.
- Individualne razlike med otroki.
- Kritična obdobja za otrokov razvoj in učenje.
- Za otrokov razvoj je pomembnem izziv preko njegovih aktualnih sposobnosti, spretnosti.

### **2.2.1 Intelektualni razvoj**

Kognitivni razvoj vključuje intelektualne procese, kot so zaznavanje, predstavljanje, presojanje, sklepanje, spomin, govor in reševanje problemov, ki omogočajo mišljenje, odločanje in učenje (Videmšek in Pišot, 2007). Intelektualnost človeku omogoča aktivno obvladovanje in prilagajanje okolja njegovim potrebam ter oblikovanje kulturnega in civilizacijskega življenja v družbeni skupnosti. Med najpomembnejše in najbolj sestavljene sposobnosti štejejo psihologi intelektualnost, s katero se človek prilagaja vsakokratnim okoliščinam življenja, rešuje nove probleme, se bori za obstanek, se kulturno razvija in dela. Toda intelektualnost se kaže tudi v sposobnostih abstraktnega mišljenja, v občutljivosti za probleme, za vse novo, nenavadno; omogoča pa tudi kritično mišljenje in presojanje (Divjak, 1970).

Znanih je več teorij kognitivnega razvoja, med najbolj znanimi je Piagetova teorija kognitivnega razvoja. Krivulja intelektualnosti se v otroštvu in posebno v mladostništvu strmo vzpenja in doseže pri različno nadarjenih višek v različnih obdobjih. Intelektualnost je precej stabilna mentalna sposobnost, ki se razvija, upada in spreminja v skladu s celotnim biopsihičnim in psihosocialnim razvojem osebnosti (Divjak, 1970).

Na razvoj intelektualnosti vplivajo številni dejavniki, najpomembnejši so biološko zorenje, izkušnje iz okolja, socialna transmisija in uravnoveženost. Podobno kot pri ostalih razvojnih področjih tudi kognitivni razvoj ne poteka neodvisno, temveč je povezan z gibalnim in s čustveno-socialnim razvojem (Videmšek in Pišot, 2007).

Ko govorimo o razvoju in učenju v predšolskem obdobju, je potrebno omeniti tudi igro. Makarovič Umek pravi, da otrok skozi igro dosega najvišje nivoje mentalnega funkcioniranja. Trend razvoja predšolske vzgoje je potekal od igre k učenju in nato k učenju skozi igro (Batistič Zorec, 2003).

## 2.2.2 Čustveni razvoj

Otrokova čustva se razlikujejo od čustev odraslih. Razlike so v načinu izražanja, v njihovi pogostosti in v dolžini trajanja. Prva značilnost otrokovih čustev je, da so površinska (po načinu izražanja), so nenadzorovana in jih je v otrokovem odzivanju lahko odkriti (Videmšek, 2003). Videmškova (2003) poudari še, da prek vzgoje otrok začne postopoma nadzirati izražanje čustev, vendar je ena od lastnosti, da pogosto le te izraža. Otrokova čustva so kratkotrajna, javljajo se nepričakovano in se tudi hitro spreminjajo. Avtorica navaja jezo, kot najpogostejše izraženo čustvo pri otroku. Poleg tega pa se pojavlja še strah, ljubosumje in prijetna čustva naklonjenost, navdušenje, zadovoljstvo.

Čustva postajajo v razvoju vse bolj diferencirana, hkrati pa narašča sposobnost čustvenega izražanja in obvladovanja ter prepoznavanje čustev pri drugih. Z razvojem se spreminja moč doživljanja in izražanja čustev, predvsem pa se v zgodnjem otroštvu izpopolnjuje nadzor nad izražanjem čustev, ki postopno postaja vse bolj uravnovešeno in socialno spremenljivo. Z odraščanjem se pogosto zmanjšuje intenzivnost čustvenih odzivov in pojavljajo se individualne čustvene razlike (Videmšek in Pišot, 2007).

Tancigova meni, da je eden pomembnejših vidikov čustvenega področja pojmovanje samega sebe. Temelji na tem, kaj sami mislimo o sebi in kaj menimo, da mislijo drugi o nas. Eden od pomembnih dejavnikov je gibanje. Otroci zelo visoko vrednotijo gibalne spretnosti in sta od njih precej odvisna sprejemanje posameznika v skupini. Meni, da so posledice negativnega pojmovanja samega sebe precejšnje, zato je izoblikovanje stabilnega pojmovanja samega sebe preveč pomembno, da bi ga smeli prepustiti naključju (Videmšek, 2003).

Čustva so odvisna od številnih fizioloških sprememb v organizmu in od različnih življenjskih okoliščin, zato jih opredeljujemo kot posebne psihične procese, ki nastajajo ob zadovoljevanju

potreb. Čustva so močno odvisna od spoznavanja stvarnosti. Elementarna čustva se kažejo v temperamentu, bolj sestavljena pa v značaju (Divjak, 1970).

### **2.2.3 Socialni razvoj**

Človek ima naravno potrebo po življenju v družbi in je torej že po svojih dispozicijah družbeno bitje. Pri tem pa človek svojo družbenost uveljavlja s komuniciranjem, ki omogoča sporazumevanje, sodelovanje in številne druge socialne procese (Divjak, 1970).

Ko pridejo otroci na svet imajo čudovit dar za vzpostavljanje odnosov s starši, njihovi družabni nagoni povzročajo, da starši radi sprejemajo njihova sporočila in se odzivajo nanje. Z drugimi besedami, tako starši kot novorojenček so pripravljene za obojestransko izmenjavo, ki je osnova vsake družabnosti (Videmšek, 2003). Prek ljudi in posnemanja le teh, otrok postane družabno bitje in socialni razvoj se začne, ko se začnemo z otrokom pogovarjati.

Marjanovič Umek (2004) meni, da je za socialni razvoj značilno, da otrok po tretjem in četrtem letu starosti, vse več časa preživi z drugimi. Otroci razvijajo nove oblike socialnih interakcij in socialnih kompetenc, predvsem pri razvijanju sposobnost komunikacije, recipročnosti, empatije in skupnega reševanja problemov. Poudari, da se otrok vključuje v vrstniške skupine, v katerih razvija socialne kompetence in samopodobo, kar se dogaja predvsem v kontekstu igre.

Igra omogoča otrokom komuniciranje, vzpostavljajo se različne situacije, pri katerih se otrok uči nadzorovati svoje vedenje, izražati čustva in sodelovati z drugimi (Videmšek in Pišot, 2007).

Vsak otrok gre skozi vse faze socialnega razvoja, razlika med otroki je le v hitrosti prehoda skozi določene faze obnašanja. Glede na to, da so zlasti v predšolskem obdobju posamezna področja otrokovega razvoja med seboj tesno povezana, v socialnem razvoju praviloma hitreje napredujejo tisti otroci, ki so bolj napredni tudi na gibalnem, intelektualnem in čustvenem področju (Videmšek in Pišot, 2007).

Novejše razlage socialnega in moralnega razvoja – npr. socialne kognicije in kompetentnosti, prijateljstva, prevzemanje socialnih vlog, prosocialnega vedenja (empatija, altruizem), agresivnosti, razvoja moralnosti – se večinoma navezujejo na teorije socialnega učenja in na kognitivne teorije. V sodobnih kurukulih predšolske vzgoje v zvezi s socialnim razvojem največkrat navajajo naslednje cilje: razvoj socialne kompetentnosti, spodbujanje prosocialnega

vedenja (empatija, sodelovanje, neodvisnosti) in minimiziranje socialno nezaželenega vedenja, spoštovanje drugih in tolerantnost do različnosti (medkulturna vzgoja) (Batistič Zorec, 2003). Kurikulum za vrtce (1999) poudarja dvig kakovosti medsebojne interakcije in komunikacijo med otroki.

## **2.2.4 Gibalni razvoj**

Gibalni razvoj je najbolj izrazita oblika in funkcija psihofizičnega razvoja, ki se začne že v predporodni dobi in se stalno izpopolnjuje. Še posebej je človekov gibalni razvoj izrazit v prvih treh letih življenja (Horvat & Magajna, 1987).

Gibalni razvoj je cefalokavdalen, tj., poteka od glave k nižjim predelom telesa. Prav tako poteka tudi od središča telesa k periferiji; govorimo, da je proksimodistalen. V gibalnem razvoju opazimo nek red, razvoj je bolj ali manj kontinuiran proces, ki poteka od etape do etape (Divjak, 1970).

Razvoj poteka od naravnih oblik gibanja do celostnih in skladnostno zahtevnejših športnih dejavnosti, v interakciji med zorenjem, učenje in posameznikovo lastno voljno aktivnostjo. Vsi otroci se ne razvijajo enako in gibalne razlike so odvisne od intelektualnosti, zdravstvenega stanja otroka, vadbe, kot tudi od življenjskih razmer (Videmšek, 2003).

Gibalni razvoj je integralni del otrokovega vedenjskega repertoarja, je medij, s pomočjo katerega se otrok neprestano vključuje v okolje, ki ga obdaja, se seznanja z različnimi razsežnostmi okolja, hkrati pa mu omogoča pridobivanje bogatih izkušenj in doživetij, še posebej v obdobju zgodnjega otroštva. Gibanje otroku omogoča celovito spoznavanje sveta. Gibalni razvoj predstavlja dinamične in večinoma kontinuirane spremembe v motoričnem vedenju, ki se kažejo v razvoju motoričnih sposobnosti (koordinacija, moč, hitrost, ravnotežje, gibljivost, natančnost, vzdržljivost) in gibalnih spretnosti (lokomotorne, manipulativne in stabilnostne) (Videmšek in Pišot, 2007).

Z gibanjem si otroci razvijajo tudi intelektualne sposobnosti. Igra in gibanje imata pomembno vlogo tudi pri socialnem in emocionalnem razvoju. Kurikul za področje gibanja mora biti prilagojen različnim potrebam, interesom in sposobnostim otrok, tako da optimalno prispeva k njegovemu razvoju in zdravju (Kurikulum za vrtce, 1999).



### **2.3 Gibanje in gibalne dejavnosti predšolskih otrok**

V predšolskem obdobju naj otrok pridobi čim bolj pestro in široko paleto gibalnih izkušenj, ki so osnova kasnejših zahtevnejšim gibalnim vzorcem. Zavedati se moramo namreč dejstva, da kar zamudimo v najzgodnejšem razvojnem obdobju, kasneje težko nadomestimo, ta temelj naj bo kakovostno zgrajen, saj pomembno vpliva na otrokov celostni razvoj, na kasnejše vključevanje v različne športne zvrsti in nenazadnje tudi na to, da postane šport človeku ena izmed pomembnih sestavin kakovosti življenja v vseh starostnih obdobjih (Videmšek in Pišot, 2007).

Spodbudno družinsko okolje pozitivno vpliva na oblikovanje otrokove osebnosti in vrednot. Otrok prevzema navade, stališča in vrednote staršev, zato je ukvarjanje s športom znotraj družine temelj za otrokovo nadaljnjo gibalno dejavnost in sprejemanje športa kot vrednote (Videmšek, 2003).

Otrok naj ima vsak dan možnost za gibanje zlasti na prostem. Tako si pridobiva ustrezne navade in utrjuje potrebo po vsakodnevni gibalni dejavnosti, ki optimalno prispeva k njegovemu razvoju in zdravju (Marjanovič Umek, 2001).

Vsebina športnovzgojnih programov naj izhaja iz otroka - prilagaja naj se njegovim sposobnostim, lastnostim, potrebam in interesom. Vloga predšolske športne vzgoje je namreč zelo pomembna, saj ni njeno bistvo samo v zadovoljitvi otrokove potrebe po gibanju. Naloge, ki jih ima športna vzgoja, so daljnosežne; zajemajo tudi spoznavno, moralno in estetsko plat pedagoškega učinkovanja (Videmšek in Visinski, 2001).

### **2.4 Pomen gibalnih dejavnosti v vrtcu**

Otrok prek gibalnih dejavnosti dobi informacije in izkušnje o svetu. Najpomembnejši del otrokovega razvoja je v prvih letih in le ta gre od naravnih oblik do celovitih gibalnih spretnosti. Razvoj je povezan in napreduje v skladu z zorenjem, učenjem in lastno aktivnostjo.

Z gibanjem otrok spoznava in odkriva svoje telo, preizkuša, kaj telo zmore, doživlja veselje in ponos do razvijajočih se sposobnosti in spretnosti in gradi zaupanje vase. Hkrati gibanje daje otroku občutek ugodja, varnosti, veselja, torej dobrega počutja. Z gibanjem raziskuje, spoznava

in dojema svet okrog sebe. V gibalnih dejavnostih je telo izhodiščna točka za presojo položaja, smeri, razmerja do drugih; z gibanjem otrok razvija občutek za ritem in hitrost ter dojema prostor in čas (Videmšek, 2003).

Otrok z gibanjem v zaprtem prostoru in na prostem razvija gibalne sposobnosti, usvaja nekatere gibalne koncepte ter postopno spoznava in usvaja osnovne prvine različnih športnih zvrsti. Mnoge gibalne dejavnosti od otroka zahtevajo, da se zaveda drugih otrok in odraslih, da z njimi deli prostor in stvari, da sodeluje. Pri dejavnostih v paru ali skupini ima priložnost, da si skupaj z drugimi otroki prizadeva doseči cilj. V elementarnih igrah spoznava smisel in pomen upoštevanja pravil, pomen sodelovanja ter spoštovanja in upoštevanja različnosti. Otrok je tudi ustvarjalen, ko išče svoje načine in poti za rešitev različnih gibalnih nalog, z lastno domišljijo odgovarja na nove izzive ter izraža svoja čustva in občutja.

Z ustreznimi gibalnimi dejavnostmi si otrok razširja tudi znanja z drugih področij, začne se zavedati samega sebe, oblikuje lastno identiteto in samospoštovanje. Z različnimi gibalnimi nalogami otrok spoznava lastno telo in spremembe na svojem telesu. Z izvajanjem dejavnosti na prostem se otrok seznanja z lepoto in vrednostjo narave (Marjanovič Umek, 2001).

## **2.5 Poučevanje gibanja skozi različne metode dela**

Za poučevanje gibanja otrok v predšolskem obdobju imajo strokovnjaki različna mnenja. Videmškova in Visinski (2001) trdita, da moramo strokovnjaki v program področja dejavnosti gibanja vključiti naravne oblike gibanj (hoja, tek, skoki, plazenja, lazenja, valjanja, dviganja, nošenja, potiskanja, vlečenja, visenja, plezanja), ritmično-plesne in druge kompleksnejše športne dejavnosti. Pri tem uporabljamo raznovrstne metode (razlaga, demonstracija, pogovor) in oblike dela (skupinska: vadba po postajah, vadba z dopolnilnimi in/ali dodatnimi nalogami, igralne skupine; frontalna: poligon, štafete, vadba v vrsti, krogu itn.; individualna oblika). Medtem ko Cemič in Zajec (2010) metode dela pri gibalni dejavnosti predšolskih otrok razdelita na metodo poligona, metodo postaj in metodo igre. Za potrebe diplomske naloge bomo uporabili ta način delitve in upoštevali Cemičevo in Zajčevo interpretacijo in navodila za izvedbo metod dela s predšolskimi otroki.

Od ciljev, ki jih želimo uresničiti je odvisno, za katere metode in oblike dela se bomo odločili. Seveda pa je pri tem potrebno upoštevati tudi različne druge dejavnike (otrokove sposobnosti in zanimanje, število otrok, vsebino dela, prostor in pripomočke itn.). Ustrezna izbira metod in oblik dela omogoči večjo ustvarjalnost vzgojiteljice in otroka, saj ta išče svoje načine za rešitev

gibalnih nalog in sproščeno izraža svojo lastno ustvarjalnost in gibalno izraznost (Marjanovič Umek, 2001).

### **2.5.1 Metoda poligona**

Poligon ponavadi postavimo v obliki kroga ob robu telovadnice. Otroci izvajajo različne naloge v koloni tako, da se neprekinjeno premikajo naprej po pripravljeni stezi. Oblika dela mora biti zelo preprosta oziroma otrokom znana. Vsebina je lahko različno zasnovana.

Otroci praviloma začnejo vaditi na različnih mestih, s čemer se izognejo začetnemu zastoju. Med vadbo je potrebno nenehno spreminjati potek izvajanja nalog in odpravljati morebitna kritična mesta, na katerih se otroci zadržujejo. Če imamo veliko otrok in so izrazito heterogeni, je smiselna uporaba dveh vzporednih poligonov, tako da je drugi bistveno krajši in omogoča zaposlitev manjšega števila otrok.

Poligon je preprostejši od vadbe po postajah, vendar bistveno manj učinkovit, saj ne omogoča izrazite individualizacije (Videmšek in Visinski, 2001)

Primeri gibalne ure: *priloga 3*

### **2.5.2 Metoda postaj**

Otroci v skupinski obliki izvajajo različne gibalne dejavnosti. Razdelimo jih na več skupin, odvisno od števila otrok, velikosti prostora in vsebine dela. Skupine so lahko heterogene ali homogene, odvisno od namena vadbe. Vadbo ponavadi uporabljamo takrat, ko določeno dejavnost utrjujemo, da bi jo otroci trajno osvojili. Izvajanje gibalnih nalog organiziramo tako, da je njihova vsebina na različnih vadbenih mestih sorodna ali povsem različna, odvisno od ciljev, ki smo si jih zastavili.

Še posebno moramo biti pozorni na naslednje (Videmšek in Visinski, 2001):

- Vadbena mesta označimo z ustreznimi prisposodobami iz vsakdanjega življenja.
- Posebno pozornost posvetimo športnim pripomočkom na posameznih vadbenih mestih.
- Otrokom moramo vsebino gibalnih nalog na postajah nazorno predstaviti.
- Znaka za začetek in konec vadbe sta praviloma plosk ali dvig roke.

- Na eni postaji priporočamo prosto vadbeno mesto, kjer lahko otroci izvajajo različne naloge z različnimi pripomočki.

Primeri gibalne ure: *priloga 3*

### 2.5.3 Metoda igre

Horvat in Magajna (1987) pravita, da je igra zelo kompleksna aktivnost, ki jo lahko obravnavamo na zelo različne načine in še zdaleč ni v celoti raziskana. Znanstvena spoznanja o igri so pogosto zelo različna in tudi nasprotujoča, kar pomeni, da obstaja mnogo razlag in teorij igre.

Otroška igra je dejavnost, ki se izvaja zaradi nje same, spremeni odnos do realnosti in ki je notranje motivirana, svobodna in odprta ter za otroka prijetna (Kurukulum za vrtce, 1999). Otrok se igra zaradi zadovoljstva, ki mu ga nudi igra in ne zaradi zunanje prisile. Potek in smisel sta v njej sami, zato otroku ni toliko važen končni rezultat, kot sam proces, uživanje in zadovoljstvo v njej (Horvat in Magajna, 1987).

Horvat in Magajna (1987) delo opredeljujeta kot aktivnost z bolj ali manj določenim ciljem, ki stremi k doseganju nekega rezultata, medtem ko je igra svobodna in ni usmerjena v končni rezultat. Vendar avtorja dodajata, da je v praksi težko določiti kriterije, s katerimi bi natančno razmejili obe dejavnosti. Tudi dejavnosti, ki jih spodbudi vzgojitelj ali vzgojiteljica z namenom, da bi se otroci nečesa naučili oziroma z njihovo pomočjo osvojili določene sposobnosti in spretnosti, so za otroke igra, če jih svobodno izberejo in v njih z zadovoljstvom sodelujejo. Predšolski otroci v teh dejavnostih ne stremijo k določenemu rezultatu, ampak v njej predvsem uživajo in pri tem nenamerno ter spontano pridobivajo sposobnosti in znanja.

Prav iz vseh teh interpretacij pomena igre izhajata Cemičeva in Zajec (2010). V predšolskem obdobju predlagata metodo igre, kot najbolj učinkovito metodo dela s predšolskimi otroki na področju gibanja. Pravita, da je metoda igre načrtovani sistem dejavnosti, kjer se preko nje uresničujejo načrtovani cilj. Igra kot proces učenja mora potekati v otroku spontano, v pedagogu pa mora proces učenja potekati kot načrtovano in zavestno dejanje, saj le tako metoda igre ohrani vse prednosti igre v procesu učenja.

Metodo igre isti avtorici (2010) opredelita kot skonstruirano metodo dela, ki jo uporabljamo v glavnem delu gibalne ure. Vzgojitelj igro lahko vodi le, če aktivno prevzame tak lik v igri, ki

odloča v nadaljnjem razvoju igre (npr. Mornarji in kapitan; Otroci so mornarji, ki morajo delati tako, kot ukaže kapitan. Vzgojitelj je edini, ki ga morajo otroci upoštevati in le tako lahko ladja pluje naprej. Otroci se uživajo v svojo vlogo in oblikujejo potek igre po svoje, vendar vedo, kje so njihove meje. Te so v upoštevanju pravil, ki jih ukaže kapitan, saj sicer ladja ne more pluti.). Vzgojitelj s prevzemom svoje vloge na ta način skrbi za pomembne vidike gibalne ure (vidik časa, obremenitve, varnosti in doživljanja otrok). Kot pomembna sestavina metode igre je tudi njeno pravilo. Ta naj bi bilo eno in tako enostavno, da ga vsi otroci lahko in zmorejo upoštevati in kateremu otroci skozi celotno gibalno uro sledijo. Hkrati pa jim mora igra dopuščati toliko svobode, da se lahko gibljejo na njim primeren, izviren, ustvarjalen način.

Cemič in Zajec (2010) poudarita tudi, da naj pri metodi igre otrokovo delo poteka spontano in ustvarjalno. Igra tako poteka sproščeno, otrok se v njej popolnoma zaigra, kar za seboj potegne močno motivacijo. V igri je prisotna miselna angažiranost za upoštevanje in sledenje njenemu pravilu. Uporabimo jo s točno določenim namenom, postavimo tako pravilo, da bo otrok z upoštevanjem tega pravila ponavljal naš cilj. S tem bo na naraven, optimalen in učinkovit način samostojno reševal naloge in se celostno razvijal.

Otrok je z igro notranje motiviran, ima možnost odločanja, pa vendar je omejen s pravilom. Otrok si pogosto lahko intenzivnost in hitrost opravljanja nalog določa znotraj pravila sam. Za vzgojitelja pa je delo bolj zahtevno predvsem pri načrtovanju, saj metoda dela od njega zahteva poznavanje otrok, kurikula, ciljev, razvoja, nalog, ipd. vse skupaj pa mora na izviren, sodoben način, prilagojen otrokovi starosti in stopnji razvoja, ustrezno vplesti v zanimivo igro s preprostim pravilom. Med igro pa upoštevati tudi odstopanja, otrokovo ustvarjalnost, imeti sposobnost za improvizacijo ipd. Motivacijo pa vzdržuje igra sama. Vzgojitelj je tisti, ki lahko s prevzemom ustreznega lika vpliva na konec igre, njeno intenzivnost,...

Primeri gibalne ure: *priloga 3*

## **2.6 Način vodenja**

Način vodenja je odvisen od različnih dejavnikov, predvsem pa od otrokovih sposobnosti, značilnosti in znanj. Pri mlajšem otroku je naše gibanje potrebno kot spodbuda otrokovemu gibanju, čeprav še ne more natančno povzeti gibalnih zamisli. Pri starejšem otroku je vodenje potrebno z vidika usvajanja raznovrstnih gibalnih izkušenj, kakovostnih idej ter razvijanja

gibalnih sposobnosti, predvsem koordinacije gibanja vsega telesa. Na vseh starostnih stopnjah spodbujamo ustvarjalno gibanje, saj s tem razvijamo otrokovo izvirnost, izraznost in neposrednost gibanja, ki izhaja iz doživetij, poleg tega pa spodbujamo in razvijamo tudi ustvarjalno mišljenje.

Otroka z različnimi dejavniki navajamo na skupinsko delo, sodelovanje in skupinsko ustvarjalno reševanje gibalnih problemov, pri čemer smo še posebej pozorni na posameznikove spontane reakcije ter gibalne in druge odzive (Marjanovič Umek, 2001).

Nekaj splošnih didaktičnih priporočil na področju gibalne dejavnosti otrok, na katere opozorita Videmškova in Visinski (2001):

- ustvarjamo sproščeno, prijetno in zaupno razpoloženje;
- otrokom omogočimo izbiranje, raziskovanje in odkrivanje izvirnih rešitev nalog;
- spodbujamo, usmerjamo, demonstriramo, popravljamo, svetujemo, pomagamo, se igramo;
- opazujemo in spremljamo otrokov razvoj in na podlagi tega načrtujemo dejavnosti;
- spodbujamo k različnim zvrstem športnovzgojnih dejavnosti in se pogovarjamo o uspehu, porazu in športnem vedenju;
- vsem otrokom omogočimo čim večjo aktivnost in;
- poskrbimo za varnost otrok.

Naloga vzgojitelja ni samo v tem, da poskrbi na ustrezno varstvo predšolskih otrok, ampak je mnogo širša: optimalni razvoj otroka, torej njegovih gibalnih, spoznavnih, emocionalnih in socialnih sposobnosti (Videmšek in Visinski, 2001).

## **2.7 Dosedanje raziskave o vplivih načinov vodenja gibalnih dejavnosti na celosten odziv predšolskega otroka**

Do sedaj še nismo prišli do konkretnih raziskav na tem področju, zato smo se lotili te diplomske naloge in raziskovali o vplivih vodenja gibalnih dejavnosti na celosten odziv predšolskega otroka. Našli pa smo raziskave na področju gibanja in gibalnih dejavnosti in se osredotočili še na raziskave, ki se nanašajo na stile vodenja otrok.

Raziskave na področju gibanja in gibalnih dejavnosti (Videmšek in Pišot, 2007) dokazujejo, da aktiven življenjski slog, ki je prepleten s športno aktivnostjo, predstavlja pomemben varovalni dejavnik zdravja, poleg tega pa pomembno pripomore tudi k splošni kakovosti življenja.

Zadostne gibalne dejavnosti v otroštvu ugodno vplivajo na zdravje odraslih. Raziskave niso niti potrdile niti ovrgle nekaterih povezav, vendar pa je mogoče ob dokazanih povezavah med sedečim življenjskim slogom odraslih in povečano ogroženostjo za kronične bolezni sklepati tudi na vpliv oz. prenos aktivnega življenjskega sloga iz otroštva v obdobje obraslosti, kar v končni fazi pomeni pozitivno delovanje (Završnik in Pišot, 2005).

Lewin, Lippitt in White (1939) izvedejo eksperiment, na podlagi katerih so identificirali tri različne stile vodenja. Za avtorski stil je značilno, da vodja sprejema odločitve brez posveta z ostalimi; pri demokratičnem stilu vodja vpleta ljudi v proces odločanja in pri anarhičnem stilu ljudje sami sprejemajo svoje odločitve in je vpletenost vodje minimalna. Študije Lewina, Lippitta in Whita (1939) kažejo, da je količina opravljenega dela enaka pri avtorskem in demokratičnem vodenju, vendar pa je kvaliteta dela in zadovoljstvo v skupini večje pri demokratičnem vodenju. Najbolj učinkovit stil je po Lewinovih raziskavah demokratični. Ekstremni demokratični stil vodenja je pripeljal do upora, medtem ko pri anarhičnem stilu vodenja niso bili enotni pri delu, niti niso vanj vnašali toliko truda in energije, kot so ga pri aktivnem vodenju.

Vse to lahko povežemo z našo raziskavo, kjer smo dokazali, da s pozitivnim načinom vodenja vzgojitelja pridemo do boljših rezultatov in tako pozitivno vplivamo na intelektualno, socialno, čustveno in gibalno komponento osebnosti otroka.

Mnoge raziskave so narejene na posameznih področjih razvoja osebnosti, na katere smo se v diplomski nalogi prav tako osredotočili.

Raziskovanja dokazujejo, da med dečki in deklicami ni izrazitih razlik v splošni intelektualnosti in da se te razlikujejo v razvoju. Opaznejše razlike med dečki in deklicami dobimo le tedaj, ko merimo nekatere specifične mentalne sposobnosti (Divjak, 1970). Avtorica meni, da so psihologi na čustvenem področju ugotovili, da se čustva porajajo in diferencirajo v nekem zaporedju, čeprav otrok živi v drugačnem okolju in nanj delujejo različni vplivi. Mnogi psihologi razpravljajo tudi o tem, kaj vse vpliva na razvoj čustev: eni poudarjajo pomen dednosti in zorenja, drugi vlogo učenja in spoznavanja. Za drugo trditev so našli veliko bolj ali manj zanesljivih dokazov (Divjak, 1970).

Antropologi, sociologi in psihologi so za socialno komponento osebnosti ugotovili, da ima človek naravno potrebo po življenju v družbi in je že po svojih dispozicijah družbeno bitje (Divjak, 1970).

V našem raziskovalnem delu smo proučevali ali res vedenje vzgojitelja vpliva na celostno odzivnost otrok pri gibalni dejavnosti. Pri tem smo se osredotočili tako na otrokov odziv na gibalnem področju, kot tudi na intelektualnem, socialnem in čustvenem področju. Bistvo raziskovanja je, da poskušamo ugotoviti, ali nezaveden vpliv res močno vpliva na aktivnost otrok. Poudarek je na tem, da vzgojitelj celostno vpliva na otroka in otrok se tako celostno odziva na njegova dejanja.



### **3 CILJI DIPLOMSKE NALOGE**

Ugotoviti razlike med vedenjem vzgojitelja in celotno odzivnostjo otrok pri gibalnih dejavnostih.

### **4 HIPOTEZE**

**H 1:** Vzgojitelj s svojim vedenjem vpliva na odzivnost otrok pri gibalni dejavnosti.

**H 2:** Vzgojitelj s svojim vedenjem vpliva na otrokovo intelektualno komponento osebnosti.

**H 3:** Vzgojitelj s svojim vedenjem vpliva na otrokovo čustveno komponento osebnosti.

**H 4:** Vzgojitelj s svojim vedenjem vpliva na otrokovo socialno komponento osebnosti.

Hipoteze bomo sprejemali oziroma zavračali s 5% stopnjo tveganja.

### **5 METODE DELA**

#### **5.1 Metoda**

V diplomskem delu smo izbrali eksperimentalno kavzalno metodo pedagoškega raziskovanja, saj ko se sprašujemo o vzrokih za obstoječe stanje, te iščemo z eksperimentom.

#### **5.2 Vzorec merjencev**

Vzorec raziskave je neslučajnostni, in sicer priložnostni. Vanj smo zajeli 15 predšolskih otrok, starih od 4 do 5 leta, iz Vrtca Kokrica (Vrtec podružnične Osnovne šole Franceta Prešerna). Eksperiment sem izvajala sama in sicer tako, da sem način vodenja spreminjala glede na prej

izdelano ocenjevalno lestvico (*priloga 1 in 2*). Izvedla sem tri gibalne dejavnosti po eni in tri po drugi ocenjevalni lestvici.

### **5.3 Vzorec spremenljivk**

V raziskavi smo uporabili ocenjevalno lestvico (Likartova lestvica stališč), katera temelji na štirih trditvah (inteligenca, čustva, socialno področje in gibanje) in je sestavljena iz 5-stopenjske lestvice (*priloga 1*). Z njo smo načrtno opazovali vsakega otroka posebej in jih ocenili s 5-stopenjsko lestvico (ocene od 1 do 5). Uporabili smo ocenjevalno lestvico, katera ima podobno zgradbo kot prva, le da so pri tej rezultati že določeni (*priloga 2*). Glede na to lestvico se prilagodi moj način izvajanja gibalnih dejavnosti. S tem eksperimentom smo dobili posamezne podatke in povezave med vedenjem vzgojitelja in odzivom otrok, tako po posameznih trditvah, kot tudi medsebojen vpliv in njihove povezave.

### **5.4 Način zbiranja podatkov**

Podatke smo zbrali s pomočjo pregleda posnetkov. Zbiranje podatkov je potekalo v mesecu maju, leta 2011. Pred samim začetkom smo vzgojiteljico prosili za dovoljenje za delo z otroki in ji predstavili raziskovalni del diplomske naloge. Ocenjevalne lestvice smo reševali s pomočjo pregledovanja posnetkov posamezne gibalne dejavnosti. Večjo objektivnost smo zagotovili s večkratnim pregledom posnetkov. Posnetkov ne bo v prilogi diplomske naloge, saj se starši s tem ne strinjajo. Uporabili jih bomo izključno za raziskovalni del in jih nato uničili. Sam eksperiment (gibalne dejavnosti) sem izvajala med obvezno prakso v Vrtcu Kokrica. Z izvajanjem gibalnih dejavnosti na različne načine vodenja, smo ugotavljali, kako vedenje vzgojitelja vpliva na celostno odzivnost otrok pri gibalni dejavnosti.

### **5.5 Metoda obdelave podatkov**

Za statistično obdelavo podatkov smo uporabili frekvenčno porazdelitev in statistični program SPSS – 16.0 za Windows. Uporabili smo osnovne statistične parametre (opisno statistiko). Za

ugotavljanje razlik med skupinama smo uporabili kontingenčne tabele in hi-kvadrat preizkus. Statistično značilnost smo preverjali na ravni 5% tveganja ( $p=0,05$ ).

Na podlagi rezultatov smo za preverjanje hipotez naredili ustrezne kompozitne spremenljivke, ki so enakovredno vključevale več komponent posameznega sklopa. Za natančno obdelavo smo skonstruirali 4 spremenljivke na področju intelektualne, čustvene, socialne in gibalne komponente osebnosti. V posamezno spremenljivko na posameznih področjih smo vključili tri spremenljivke (tri gibalne ure), ki so ugotavljale posamezne komponente osebnosti (intelektualno, čustveno, socialno, gibalno) otrok pri posamezni uri, kjer je bil način vedenja pozitiven oz. negativen. Kompozitne spremenljivke predstavljajo tri ustrezno transformirane spremenljivke, ki so se nanašale na posamezno komponento in zajemajo teoretične vrednosti na lestvici od 3 do 15.

## 5.6 Izvedba eksperimenta

Gibalne dejavnosti so potekale en mesec, dvakrat tedensko, tako da smo vse skupaj izvedli 6 gibalnih dejavnosti.

Izvedli smo 3 gibalne dejavnosti, pri katerih je bilo moje vedenje negativno in 3 gibalne dejavnosti, pri katerih je bilo moje vedenje pozitivno.

Moje vedenje se je prilagajalo po naprej določeni lestvici (*priloga 2*).

Gibalne dejavnosti smo posneli in vsakega otroka posebej ocenili po 5-stopenjski lestvici (*priloga 1*). Po natančnem in večkratnem pregledu posnetkov smo otroke objektivno ocenili.

**Tabela 1.** Primer ocenjevalne lestvice za ugotavljanje odzivnosti otroka pri vodenju posamezne gibalne dejavnosti.

ime	intelektualno	čustveno	socialno	gibalno
xxx	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5

## 6 REZULTATI IN ANALIZA

Rezultate eksperimenta smo prikazali s pomočjo tabel in grafov.

*Tabela 2. Spol*

Spol	N	%
dečki (1)	8	53,3
deklice (2)	7	46,7
skupaj	15	100,0

Iz Tabele 2 razberemo, da je bilo izmed 15 otrok, ki so sodelovali pri vseh gibalnih dejavnosti, 8 dečkov (53,3 %) in 7 deklic (46,7 %).

**Tabela 3.** Celoten prikaz števila doseženih točk po parametrih N, minimuma, maksimuma, srednje vrednosti in standardnega odklona za posamezne gibalne dejavnosti

<b>Gibalne dejavnosti:</b>	<b>N</b>	<b>min.</b>	<b>max.</b>	<b>srednja vrednost</b>	<b>standardni odklon</b>
intelektualno(A)	15	4	5	4,47	0,52
čustveno(A)	15	3	5	4,67	0,62
socialno(A)	15	4	5	4,67	0,49
gibalno(A)	15	3	5	4,73	0,59
intelektualno(V)	15	3	5	4,13	0,74
čustveno(V)	15	2	5	3,27	0,80
socialno(V)	15	2	5	3,33	1,05
gibalno(V)	15	2	5	3,67	1,05
intelektualno(C)	15	3	5	3,47	0,64
čustveno(C)	15	3	5	4,40	0,8
socialno(C)	15	2	5	4,00	0,85
gibalno(C)	15	2	5	3,07	0,88
intelektualno(VE)	15	4	5	4,47	0,52
čustveno(VE)	15	3	5	4,40	0,63
socialno(VE)	15	3	5	4,33	0,72
gibalno(VE)	15	3	5	4,60	0,63
intelektualno(F)	15	4	5	4,53	0,52
čustveno(F)	15	3	5	4,67	0,62
socialno(F)	15	4	5	4,67	0,49
gibalno(F)	15	4	5	4,73	0,46
intelektualno(D)	15	3	5	3,67	0,62
čustveno(D)	15	1	5	2,73	1,16
socialno(D)	15	2	5	3,13	0,99
gibalno(D)	15	2	5	3,73	1,03
skupaj	15				

Tabela 3 nam pokaže grob pregled srednje vrednosti vseh odzivov otrok pri gibalnih dejavnostih. Srednja vrednost je pretežno višja pri pozitivnem vodenju in pretežno nižja pri negativnem vodenju. Najbolj izstopa gibalna dejavnost »Čustveno(D)«, kjer je bila minimalna dosežena ocena 1 in srednja vrednost 2,73. To dokazuje, da je negativen način vodenja najslabši vpliv naredil pri otroku na čustvenem področju, kar so že dokazali tudi drugi avtorji. Lewin, Lippitt in White (1939) so delali raziskavo med različnimi stili vodenja in prišli od ugotovitve, da je pri demokratičnem stilu kvaliteta dela in zadovoljstvo v skupini večje.

**Tabela 4.** Prikaz števila doseženih točk po parametrih N, srednje vrednosti in standardnega odklona pri gibalni dejavnosti na gibalnem področju, glede na pozitiven in negativen način vodenja vzgojitelja

Gibalne dejavnosti:	N	srednja vrednost	standardni odklon
pozitivna_gib.	15	14,07	1,39
negativna_gib.	15	10,47	2,53

Iz Tabele 4 lahko razberemo razliko med srednjo vrednostjo seštevka celotnega odziva otrok pri treh gibalnih dejavnostih na gibalnem področju, ko sem vodila na pozitiven in negativen način. Srednja vrednost pri pozitivnem vodenju je 14,07 in dokazuje, da je za 3,6 točke višja kot pri negativnem vodenju. Na teoretični lestvici od 4 do 20 točk, smo pri pozitivnem vodenju dobili 14 točk, medtem ko pri negativnem vodenju le 10 točk.

Tako dokažemo, da z aktivnim vključevanjem v sam proces, sodelovanjem in z ustrezno prilagojeno pripravo pozitivno vplivamo na otrokov razvoj na gibalnem področju. Cemič in Zajec (2010) dajeta pomembno vlogo temu, da pedagog postane soigralec v samem procesu gibalne dejavnosti, da dejansko upošteva otroka, zato potek in učinki pri gibalni dejavnosti niso v naprej predvidljivi.

Tako s primernim in pravilnim delom vplivamo na gibalni razvoj otroka, saj so se pri negativnem vodenju pokazali veliko slabši rezultati.

**Tabela 5.** Testiranje razlik med skupinama v celotni odzivnosti otrok na gibalnem področju pri različnih načinih vodenja ure

T-test			
Gibalne dej. na gibalnem področju:	Vrednost t-testa	Stopnja prostosti	Statistična značilnost
Pozitivna_gib.	39,28	14	0,000
Negativna_gib.	16,01	14	0,000

V Tabeli 5 smo vse zgoraj naštetih rezultate (tabela 4) dokazali še T-testom. Preverili smo domnevo o razliki med pozitivnim in negativnim vodenjem gibalne dejavnosti na gibalnem področju otroka in prišli do ugotovitev, da je razlika v odzivnosti otrok na gibalnem področju statistično značilna, saj znaša 0,000. Hipotezo tako lahko potrdimo in lahko rečemo, da vzgojitelj

s svojim vedenjem vpliva na odzivnost otrok pri gibalni dejavnosti, saj je bila odzivnost otrok različna.

Videmškova in Visinski (2001) opozarjata na pomembno vlogo predšolske športne vzgoje in vsebina športno-vzgojnih programov. Izhajati je potrebno iz otroka - prilagaja naj se njegovim sposobnostim, lastnostim, potrebam in interesom. Pravita, da je vloga zelo pomembna, saj ni njeno bistvo samo v zadovoljitvi otrokove potrebe po gibanju. Naloge, ki jih ima športna vzgoja, so daljnosežne; zajemajo tudi spoznavno, moralno in estetsko plat pedagoškega učinkovanja.

**Tabela 6.** Prikaz števila doseženih točk po parametrih N, srednje vrednosti in standardnega odklona pri gibalni dejavnosti na intelektualnem področju, glede na pozitiven in negativen način vodenja vzgojitelja

Gibalne dejavnosti:	N	srednja vrednost	standardni odklon
pozitivna_intelekt.	15	13,47	1,25
negativna_intelekt.	15	11,27	1,53

Iz Tabele 6 lahko razberemo razliko med srednjo vrednostjo seštevka celotnega odziva otrok pri treh gibalnih dejavnostih na intelektualnem področju, ko sem vodila na pozitiven in negativen način. Srednja vrednost pri pozitivnem vodenju je 13,47, pri negativnem pa 11,27. Vse to dokazuje, da je za 2,2 točke višja kot pri negativnem vodenju. Na teoretični lestvici od 4 do 20 točk, smo pri pozitivnem vodenju dobili 13 točk, medtem ko pri negativnem vodenju le 11 točk. Iz podatkov je razvidno, da pozitiven način vodenja vzgojitelja, pri tem pa še posredovanje natančnih navodil, uporaba metode demonstracije in vzgojiteljeva aktivnost, pozitivno vpliva na otrokov razvoj na intelektualnem področju.

Z vzgojiteljevim pravilnim ravnanjem med samo gibalno uro tako pri otroku sproži pomembne komponente, katere vplivajo na razvoj intelektualnosti. Videmšek in Pišot (2007) menita, da kognitivni razvoj vključuje intelektualne procese, kot so zaznavanje, predstavljanje, presojanje, sklepanje, spomin, govor in reševanje problemov, ki omogočajo mišljenje, odločanje in učenje. Z vsemi izkušnjami se otrok sreča med gibalno dejavnostjo in avtorja (2007) dodata, da kognitivni razvoj ne poteka neodvisno, temveč je povezan z gibalnim in s čustveno-socialnim razvojem.

**Tabela 7.** Testiranje razlik med skupinama v celostni odzivnosti otrok na intelektualne področju pri različnih načinih vodenja ure

<b>T-test</b>			
<b>Gibalne dej. na gibalnem področju:</b>	<b>Vrednost t-testa</b>	<b>Stopnja prostosti</b>	<b>Statistična značilnost</b>
Pozitivna_intelekt.	41,86	14	0,000
Negativna_intelekt.	28,45	14	0,000

V Tabeli 7 smo vse zgoraj našteje rezultate (tabela 6) dokazali še T-testom. Preverili smo domnevo o razliki med pozitivnim in negativnim vodenjem gibalne dejavnosti na intelektualnem področju otroka in prišli do ugotovitev, da je razlika v odzivnosti otrok na intelektualnem področju statistično značilna, saj znaša 0,000. Hipotezo tako lahko potrdimo in lahko rečemo, da vzgojitelj s svojim vedenjem vpliva na otrokovo intelektualno komponento osebnosti, saj je bila odzivnost otrok različna.

Tako potrdimo moje domneve, saj sem s svojim vedenjem med gibalno dejavnostjo vplivala tudi na intelektualni nivo otrokove osebnosti. Zgoraj omenjeno vse te trditve zagovarjata Videmšek in Pišot (2007), saj med dejavnike, ki vplivajo na intelektualni nivo štejeta tudi gibanje.

Makarovič Umek pa pravi, da otrok skozi igro dosega najvišje nivoje mentalnega funkcioniranja (Batistič Zorec, 2003).

**Tabela 8.** Prikaz števila doseženih točk po parametrih N, srednje vrednosti in standardnega odklona pri gibalni dejavnosti na čustvenem področju, glede na pozitiven in negativen način vodenja vzgojitelja

<b>Gibalne dejavnosti:</b>	<b>N</b>	<b>srednja vrednost</b>	<b>standardni odklon</b>
pozitivna_cust.	15	10,40	2,03
negativna_cust.	15	13,73	1,58

Iz Tabele 8 lahko razberemo razliko med srednjo vrednostjo seštevka celotnega odziva otrok pri treh gibalnih dejavnostih na čustvenem področju, ko sem vodila na pozitiven in negativen način. Srednja vrednost pri pozitivnem vodenju je 10,40, pri negativnem pa 13,73. Tu otroci pri negativnem vodenju dosežejo večje število točk, kot pri pozitivnem in razlika v točkah je za 3,3 točk. Na teoretični lestvici od 4 do 20 točk, smo pri pozitivnem vodenju dobili le 10 točk, medtem ko smo jih pri negativnem dobili skoraj 14.



Iz podatkov je razvidno, da so otroci pri negativnem vodenju dosegli višje število točk, kar dokazuje, da je na otrokovo čustveno komponento osebnosti negativen način vodenja močnejše vplival, kot pozitiven. Pri negativnem vodenju smo se med dejavnostjo jezili, razburjali, bili brezvoljni in dolgočasni; medtem ko smo se pri pozitivnem vodenjem smejali, bili duhoviti in zabavni. Negativen način je v večji meri vplival na otroke.

**Tabela 9.** Testiranje razlik med skupinama v celotni odzivnosti otrok na čustvenem področju pri različnih načinih vodenja ure

T-test			
Gibalne dej. na gibalnem področju:	Vrednost t-testa	Stopnja prostosti	Statistična značilnost
Pozitivna_cust.	19,86	14	0,000
Negativna_cust.	33,67	14	0,000

V Tabeli 9 smo vse zgoraj našteje rezultate (tabela 8) dokazali še T-testom. Preverili smo domnevo o razliki med pozitivnim in negativnim vodenjem gibalne dejavnosti na čustvenem področju otroka in prišli do ugotovitev, da je razlika v odzivnosti otrok na čustvenem področju statistično značilna, saj znaša 0,000. Statistično značilne razlike so se pokazale pri čustveni odzivnosti otrok glede na način vodenja vzgojitelja. Potrdili smo hipotezo, da vzgojitelj s svojim vodenjem vpliva na otrokovo čustveno komponento osebnosti, saj je bila odzivnost otrok različna.

Med samim izvajanjem gibalnih dejavnosti, se je velika razlika pri otrocih pokazala na čustvenem področju. Skupina otrok je bila popolnoma drugačna, če smo jih vodili na pozitiven in primeren način. Menim, da s primernim odnosom in prenosom pozitivne energije, vplivamo na vsakega človeka in tako na otroka še toliko bolj. Otroku moramo med gibalno dejavnostjo ustvariti pristno igro, ga motivirati in izpodbujati. Le tako bo vesel, zadovoljen in bo zaupal vase in v svoje sposobnosti.

Videmškova meni (2003), da gibanje daje otroku občutek ugodja, varnosti, veselja, torej dobrega počutja. Cemič in Zajec (2010) pa pri metodi igre poudarita doživljanje otroka, na katerega ima velik vpliv vzgojitelj s prevzemom svoje vloge in s primernim vodenjem. Tako metoda igre poteka prosto, ustvarjalno in z močno notranjo motivacijo. Saj kot pravita Horvat in Magajna (1987) se otrok igra zaradi zadovoljstva, ki mu ga nudi igra in ne zaradi zunanje prisile.

**Tabela 10.** Prikaz števila doseženih točk po parametrih N, srednje vrednosti in standardnega odklona pri gibalni dejavnosti na socialnem področju, glede na pozitiven in negativen način vodenja vzgojitelja

Gibalne dejavnosti:	N	srednja vrednost	standardni odklon
pozitivna_soc	15	13,67	1,35
negativna_soc	15	10,47	2,26

Iz Tabele 10 lahko razberemo razliko med srednjo vrednostjo seštevka celotnega odziva otrok pri treh gibalnih dejavnostih še na socialnem področju, ko sem vodila na oba načina. Srednja vrednost pri pozitivnem vodenju je 13,67 pri negativnem pa 10,47. Vse to dokazuje, da je za 3,2 točke višja kot pri negativnem vodenju. Na teoretični lestvici od 4 do 20 točk, smo pri pozitivnem vodenju dobili dobrih 13 točk, medtem ko pri negativnem vodenju le 10 točk.

Iz podatkov je razvidno, da z vzgojiteljevim pravilnim načinom vodenja gibalne dejavnosti vplivamo tudi na socialno komponento osebnosti. Pri pozitivnem vodenju smo dopuščali socialne interakcije med otroci, posegali v konfliktno situacije in jih reševali, spodbujali smo samopomoč med otroci. Vse to močno vpliva na otrokovo socialno področje tudi med izvajanjem gibalne dejavnosti.

Divjak (1970) meni, da ima človek naravno potrebo po življenju v družbi in je torej že po svojih dispozicijah družbeno bitje. Pri tem pa človek svojo družbenost uveljavlja s komuniciranjem, ki omogoča sporazumevanje, sodelovanje in številne druge socialne procese. Vse to se izvaja in nenehno poteka tudi pri gibalnih dejavnostih.

Prav igra, kot poudarita Videmškova in Pišot (2007), omogoča otrokom komuniciranje, vzpostavljajo se različne situacije, pri katerih se otrok uči nadzorovati svoje vedenje, izražati čustva in sodelovati z drugimi. Menita, da v socialnem razvoju praviloma hitreje napredujejo tisti otroci, ki so bolj napredni tudi na gibalnem, intelektualnem in čustvenem področju.

**Tabela 11.** Testiranje razlik med skupinama v celostni odzivnosti otrok na socialnem področju pri različnih načinih vodenja ure

<b>T-test</b>			
<b>Gibalne dej. na gibalnem področju:</b>	<b>Vrednost t-testa</b>	<b>Stopnja prostosti</b>	<b>Statistična značilnost</b>
Pozitivna_soc.	39,35	14	0,000
Negativna_soc.	17,91	14	0,000

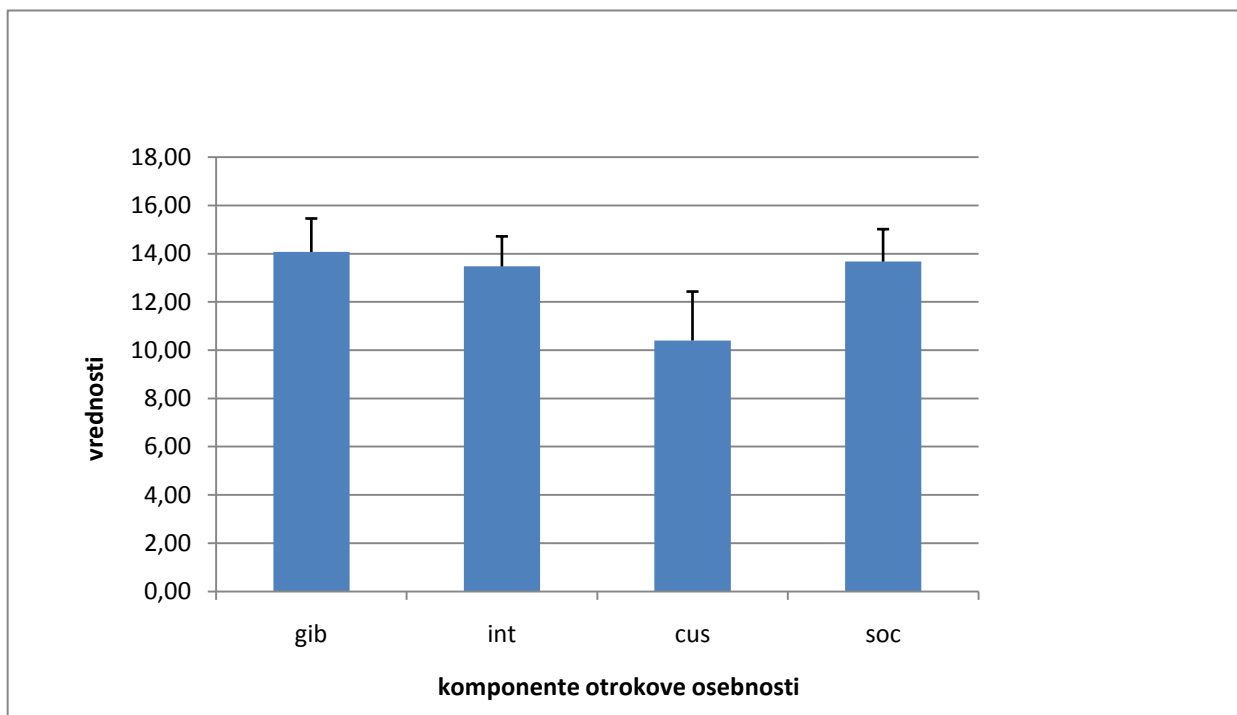
V Tabeli 11 smo vse zgoraj naštetih rezultate (tabela 10) dokazali še T-testom. Preverili smo domnevo o razliki med pozitivnim in negativnim vodenjem gibalne dejavnosti še na socialnem področju otroka in prišli do ugotovitev, da je razlika v odzivnosti otrok tudi na socialnem področju statistično značilna, saj znaša 0,000. Statistično značilne razlike so se pokazale pri socialni odzivnosti otrok glede na način vodenja vzgojitelja. Potrdili smo hipotezo, da vzgojitelj s svojim vedenjem vpliva tudi na otrokovo socialno komponento osebnosti, saj je bila odzivnost otrok različna.

Tako so iz podatkov razvidne bistvene razlike med skupinama in lahko tudi tu potrdimo našo hipotezo in rečemo, da vzgojitelj s svojim vedenjem vpliva tudi na otrokovo socialno komponento osebnosti. Pri gibalnih dejavnostih se otrok sreča z različnimi izkušnjami na področju socialnih interakcij in menim, da se jih tako uči pravilno vzpostavljati in jih dodatno razvija.

Z vsemi temi podatki smo potrdili vse hipoteze, katere smo si zastavili in tudi Videmškova in Visinski (2001) poudarjata, da naloga vzgojitelja ni samo v tem, da poskrbi na ustrezno varstvo predšolskih otrok, ampak da je mnogo širša: optimalni razvoj otroka, torej njegovih gibalnih, spoznavnih, emocionalnih in socialnih sposobnosti.

Naša končna ugotovitev je, da tako vzgojitelj vpliva na vse komponente osebnosti, kar smo z našo raziskavo tudi dokazali. Videmškova in Pišot (2007) trdita, da so v predšolskem obdobju posamezna področja otrokovega razvoja - telesno, gibalno, spoznavno, čustveno in socialno - tesno povezana. Tudi sami smo dokazali, da z gibalno dejavnostjo vplivamo na vse štiri komponente osebnosti. Seveda pa je bistvenega pomena naš način vodenja otrok, s katerim v veliki meri povečamo razvoj v zeleno smer. Videmškova in Visinski (2001) sta pod prvo splošno didaktično priporočilo za področje gibalne dejavnosti otrok zapisale, da je pomembno ustvarjati sproščeno, prijetno in zaupno razpoloženje.

*Slika 1. Prikaz srednje vrednosti in standardnega odklona pri gibalni dejavnosti na vseh komponentah otrokove osebnosti glede na pozitiven način vodenja*



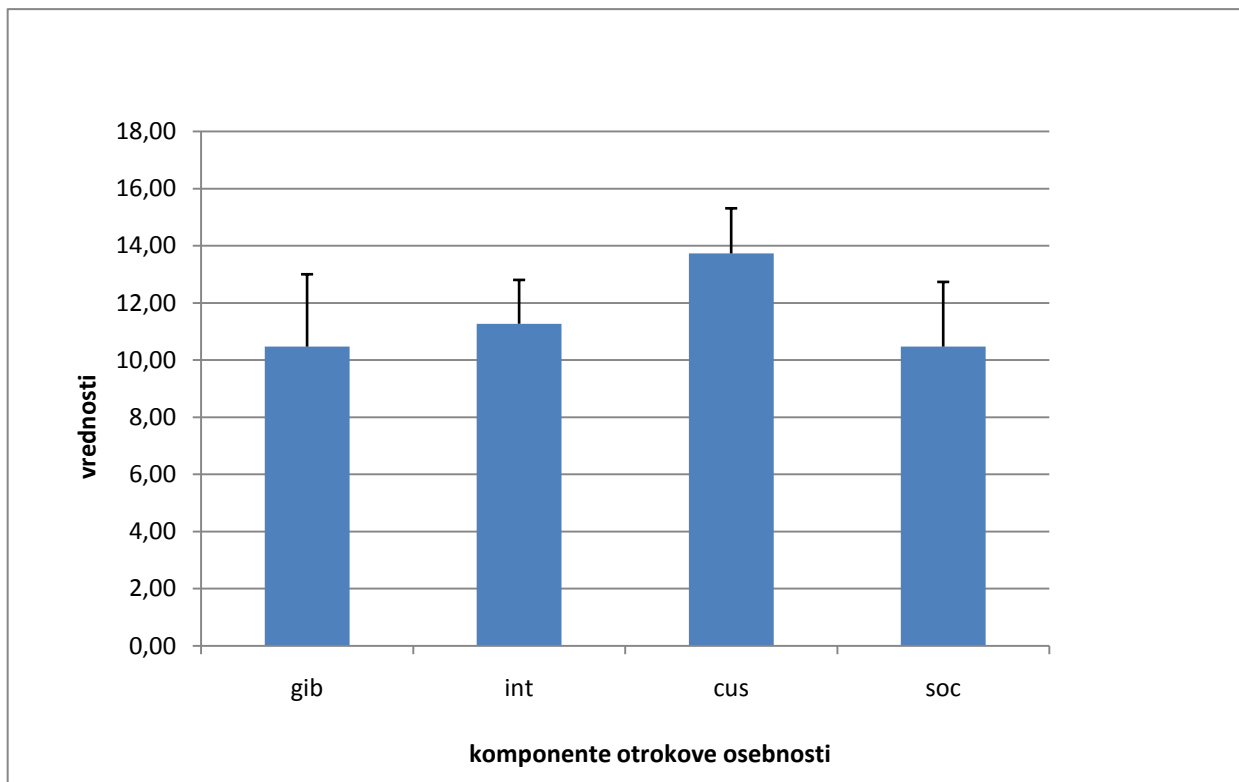
Slika 1 prikazuje srednjo vrednost in standardni odklon pri gibalnih dejavnostih na vseh komponentah otrokove osebnosti, pri katerih je bil način vodenja pozitiven. Najvišjo srednjo vrednost ocen pri gibanjih dejavnostih, katere so bile vodene na pozitiven način, so otroci dosegli na gibalnem, najnižjo pa na čustvenem področju. Iz teh podatkov ugotovimo, da s pozitivnim vodenjem gibalne ure lahko najbolj vplivamo prav na gibalno področje otroka.

Videmšek (2003) poudari, da je še kako pomembno spodbudno družinsko okolje, ki pozitivno vpliva na oblikovanje otrokove osebnosti in vrednot. Pravi, da otrok prevzema navade, stališča in vrednote od staršev, zato je ukvarjanje s športom znotraj družine temelj za otrokovo nadaljno gibalno dejavnost in sprejemanje športa kot vrednote.

Tudi sami smo prišli do ugotovitev, da vzgojitelj s pozitivnim vodenjem in pravilnim odnosom vpliva na otrokov gibalni razvoj, zato se morajo te naloge zavedati tudi vzgojitelji.

Graf prikazuje tudi standardno odklon, kateri je bil največji na čustvenem področju, saj je znašal 2,03.

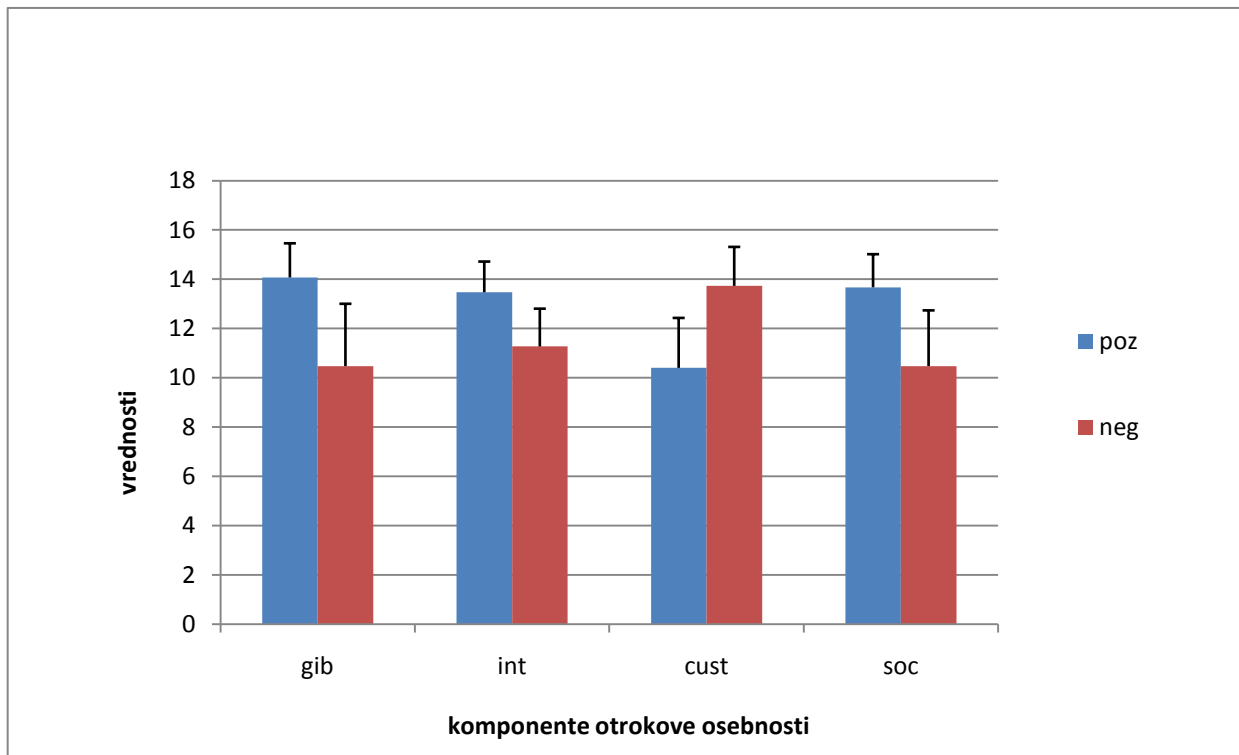
**Slika 2.** Prikaz srednje vrednosti in standardnega odklona pri gibalni dejavnosti na vseh komponentah otrokove osebnosti glede na negativen način vodenja



Slika 2 prikazuje srednjo vrednost in standardni odklon pri gibalnih dejavnostih na vseh komponentah otrokove osebnosti, pri katerih je bil način vodenja negativen. Tu so najvišjo srednjo vrednost ocen pri gibanjih dejavnostih, katere so bile vodene na negativen način, dosegli otroci na čustvenem področju, popolnoma enakovredna pa sta bila socialno in gibalno področje. Z negativnim načinom vodenja smo najbolj negativno vplivali na otrokovo čustveno komponentno osebnosti.

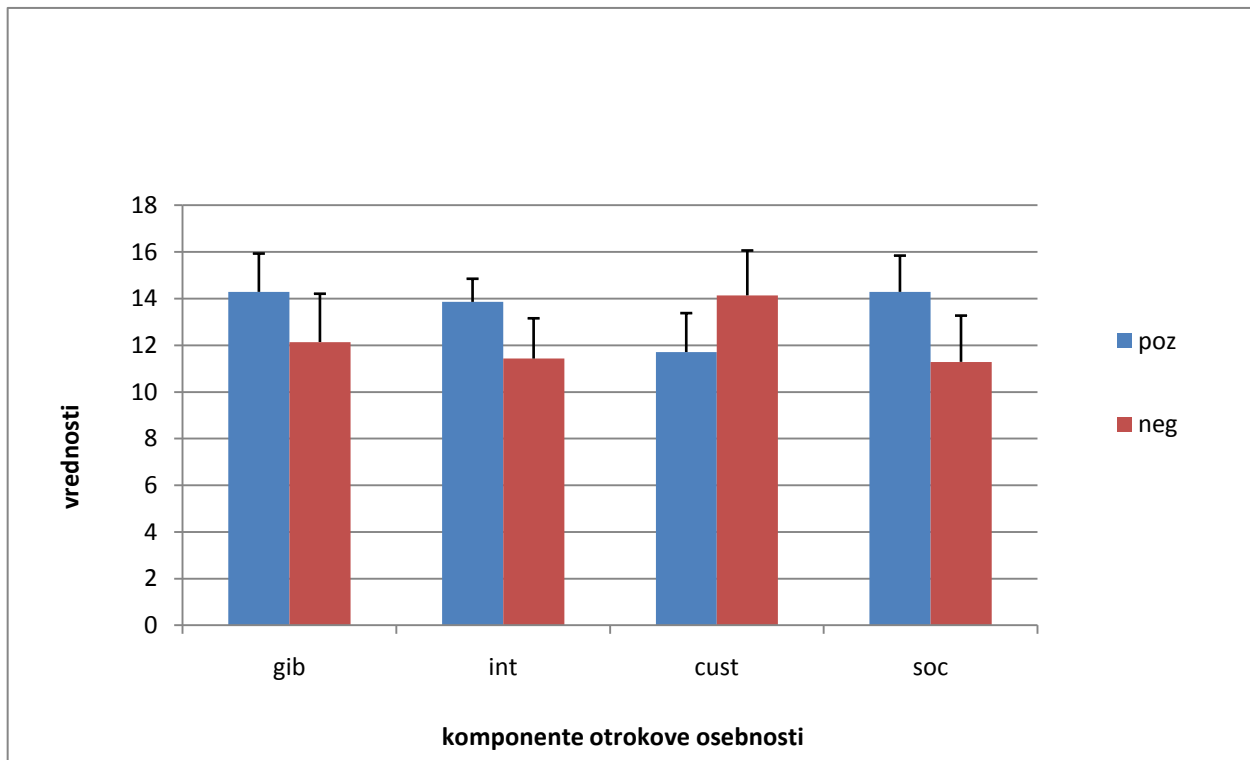
Največji standardni odklon med otroci je bil dosežen na gibalnem področju, od tega pa se veliko ni razlikovalo na tudi na socialnem področju.

**Slika 3.** Prikaz srednje vrednosti in standardnega odklona pri gibalnih dejavnostih na vseh komponentah otrokove osebnosti, glede na pozitiven in negativen način vodenja vzgojitelja



Slika 3 prikazuje združene rezultate slike 1 in 2. Prikazati smo želeli srednjo vrednost in standardni odklon pri gibalnih dejavnostih na vseh komponentah otrokove osebnosti, glede na pozitiven in negativen način vodenja vzgojitelja. Rezultate smo združili in prikazali primerjavo med pozitivnim in negativnim načinom vodenja, glede na posamezno komponento osebnosti. Pri pozitivnem vodenju otroci na vseh področjih njihove osebnosti dosežejo višjo srednjo vrednost ocen, razen na čustvenem področju, kjer je srednja vrednost nižja. Pri negativnem se pokažejo ravno obrnjeni rezultati. Otroci na vseh področjih njihove osebnosti dosežejo nižjo srednjo vrednost ocen, kot pri pozitivnem, razen na čustvenem področju, kjer je višja.

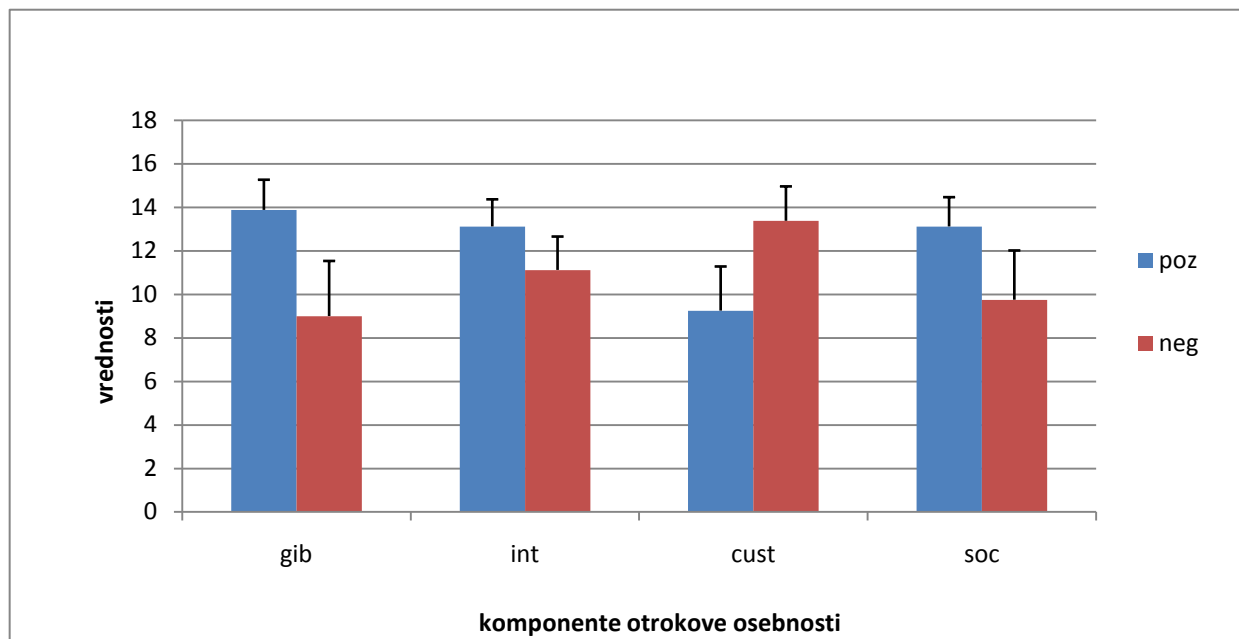
**Slika 4.** Skupen prikaz srednje vrednosti in standardnega odklona za deklice za posamezne gibalne dejavnosti, glede na pozitiven in negativen način vodenja vzgojitelja



Osredotočili smo se na razlike med spoloma pri posameznih giblanih dejavnostih, katere so bile vodene tako na pozitiven kot negativen način.

Slika 4 prikazuje skupen prikaz srednje vrednosti in standardnega odklona za deklice za posamezne gibalne dejavnosti, glede na oba načina vodenja vzgojitelja. Deklice so najvišjo srednjo vrednost ocen pri pozitivnem načinu vodenja dosegle na gibalnem in socialnem področju, katera je znašala 14,29. Najnižjo pa na čustvenem področju, kjer so dosegle 11,71. Standardni odklon pri pozitivnem vodenju vzgojitelja je bil najvišji na čustvenem področju, najnižji pa na področju socialne komponente. Pri negativnem načinu vodenja so deklice najvišjo srednjo vrednost ocen dosegle na čustvenem področju. Le ta je znašala 14,14. Najnižjo pa na socialnem področju, kjer so dosegle 11,29. Standardni odklon pri negativnem vodenju vzgojitelja je bil najvišji na socialnem, najnižji pa na čustvenem področju.

*Slika 5. Skupen prikaz srednje vrednosti in standardnega odklona za dečke za posamezne gibalne dejavnosti, glede na pozitiven in negativen način vodenja vzgojitelja*



Slika 5 prikazuje skupen prikaz srednje vrednosti in standardnega odklona za dečke za posamezne gibalne dejavnosti, glede na oba načina vodenja vzgojitelja. Dečki so najvišjo srednjo vrednost ocen pri pozitivnem načinu vodenja dosegli na gibalnem področju, katera je znašala 13,88. Najnižjo pa na čustvenem področju, kjer so dosegli 9,25. Standardni odklon pri pozitivnem vodenju vzgojitelja je bil najvišji na čustvenem področju, najnižji pa na področju intelektualne komponente. Pri negativnem načinu vodenja so dečki najvišjo srednjo vrednost ocen dosegli na čustvenem področju. Le ta je znašala 13,38. Najnižjo pa na gibalnem področju, kjer so dosegli 9. Standardni odklon pri negativnem vodenju vzgojitelja je bil najvišji na gibalnem, najnižji pa na intelektualnem področju.

Razlike med spoloma so se delno pokazale. S pozitivnim načinom vodenja tako pri deklicah kot pri dečkih najbolj vplivamo na gibalno, najmanj pa na čustveno področje. Standardni odklon je pri obeh spolih najvišji na čustvenem področju, najnižji pa se razlikuje, saj se pri deklicam pokaže na socialnem, pri dečkih pa na intelektualnem področju.

Raziskovanja na intelektualnem področju dokazujejo, da med dečki in deklicami ni izrazitih razlik v splošni intelektualnosti in da se te razlikujejo v razvoju. Opaznejše razlike dobimo le tedaj, ko merimo nekatere specifične mentalne sposobnosti (Divjak, 1970).



Z negativnim vodenjem tako pri deklicah kot pri dečkih najbolj vplivamo na čustveno področje. Najmanjši vpliv se med spoloma razlikuje, saj pri deklicah z negativnim vodenjem najmanj vplivamo na socialno, pri dečkih pa na gibalno področje. Standardni odklon se med spoloma razlikuje. Deklice imajo največje nihanje na socialnem, najnižje pa na čustvenem področju, medtem ko dečki dosežejo najvišje nihanje na gibalnem, najnižje pa na intelektualnem področju.

## **7 SKLEP**

Gibanje je eno najbolj pomembnih področij, zato je prav, da se tega vse bolj zavedamo. Stremimo k zdravemu in kvalitetnejšemu življenju in mnoge raziskave dokazujejo, da sta ravno gibanje in zdrava prehrana bistvena komponenta zdravja. Tako kot z vsako stvarjo je tudi tu potrebno, da gibanje in pozitiven odnos do njega začnemo razvijati že zelo zgodaj v predšolskem obdobju, saj se vzorci iz otroštva prenesejo v odraslo dobo. Odnos do gibanja si otroci začno oblikovati v vrtcu pri gibalnih dejavnostih in doma skupaj s starši. Odrasli si želimo, da bi otroci pozitivno sprejeli te dejavnosti in bi si jih kasneje vključili v svoj življenjski slog, zato menimo, da je pravilen pristop bistvenega pomena.

Z diplomsko nalogo smo tako želeli ugotoviti ali stil vodenja vzgojitelja res vpliva na celotno odzivnost otrok pri gibalnih dejavnostih. Osredotočili smo se na gibalno, intelektualno, čustveno in socialno komponento otrokove osebnosti. Poleg glavnemu cilju, smo skozi raziskavo sledili štirih hipotezam, s katerimi nas je zanimalo ali vzgojitelj s svojim vedenjem vpliva na odzivnost otrok pri gibalni dejavnosti in ali vzgojitelj s svojim vedenjem vpliva na otrokovo intelektualno, čustveno in socialno komponento osebnosti.

Prišli smo do ugotovitev, da vzgojitelj s svojim vedenjem vpliva prav na vsa področja otrokove osebnosti, in sicer na intelektualno, čustveno, socialno in gibalno komponento otrokove osebnosti. Potrdili smo vse zastavljene hipoteze in tako dobili odgovor na naš cilj diplomske naloge.

Z raziskavo smo se prepričali, da vzgojiteljev odnos, stil vodenja, pripravljenost za delo in dobro razpoloženje, vpliva na otrokov celosten razvoj in na prav vse komponente otrokove osebnosti. Odrasli se moramo tega zavedati in tako v vlogi staršev kot strokovni vlogi vzgojitelja ne smemo zamudimo tega obdobja. Vzgojitelji naj razvijajo gibalne dejavnosti in otroku ponudijo čim več

različnih izkušenj. Pri tem pa naj upoštevajo, da je igra otrokova primarna potreba in iz nje naj izhajajo tudi gibalne dejavnosti. Najpomembnejše pri vsem tem pa je pozitiven, prijeten in z dobro voljo napolnjen odnos, kateri bo sam od sebe pripeljal še dodaten uspeh.

Omenili smo, da številne raziskave (Lewin, Lippitt in White, 1939) potrjujejo, da primeren stil vodenja vpliva na ljudi, kateri so le tega deležni. Tako se moramo tudi vzgojitelji tega zavedati in pristopiti na najbolj primeren, demokratičen način. Pri otroku so pomembne tudi druge specifične lastnosti delovanja in posebne metode dela s predšolskim otrokom. Poleg strokovnega pristopa pa bomo dodaten uspeh na vseh področjih, dosegli z našo dobro voljo, pozitivnim odnosom in veseljem do dela, katerega bodo otroci začutili.

## 8 LITERATURA

1. Batistič Zorec, M. (2003). *Razvojna psihologija in vzgoja v vrtcih*. Ljubljana: Institut za psihologijo osebnosti
2. Cemič, A. (1997). *Motorika predšolskega otroka*. Ljubljana: Dr. Mapet.
3. Cemič, A. (2000). *Igra – gibanje in razvoj*. Ljubljana: Zbornik Otrok v gibanju.
4. Cemič, A. in Zajec, J. (2010). *Zapiski predavanj*.
5. Divjak, M. (1970). *Razvojna psihologija otroka in mladostnika*. Maribor : Pedagoška fakulteta
6. Horvat, L. in Magajna, L. (1987). *Razvojna psihologija*. Ljubljana : Državna založba Slovenije
7. Kete, V., Videmšek, M., Karpljuk, D. (2005). *Povezava med odnosom vzgojiteljic do športa in izvajanjem dejavnosti v naravi pri predšolskih otrocih*. Šport, 53(4), 43 - 48.
8. Kobolt, A. in Rapuš Pavel, J. (2009). *Razumevanje in ocenjevanje čustvenih in vedenjskih težav v odraščanju*. Delovno gradivo za socialne pedagoge/inje v okviru komisij za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami. Oddelek za socialno pedagogiko Pedagoške fakultete v Ljubljani.
9. *Kurikulum za vrtce* (1999). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo.
10. Lewin, K., Lippitt, R. and Write, R.K. (1939). *Patterns of aggressive behavior in experimentally created social climates*. Journal of Social Psychology: 17, 22-39.
11. Marjanovič Umek, L. in Zupančič, M. (2004). *Razvojna psihologija*. Ljubljana: Založba Rokus.
12. Marjanovič Umek, L. (2001). *Otrok v vrtcu*. Maribor: Založba Obzorja.
13. Pistotnik, B. (1999). *Osnove gibanja*. Ljubljana: Fakulteta za šport.
14. Rowland, T. W. (1990). *Excercise and Children*. Champaign. IL: Human Kinetics Publishers.
15. Videmšek, M., Berdajs, P. in Karpljuk, D. (2003). *Mali športnik*. Univerza v Ljubljani: Fakulteta za šport.
16. Videmšek, M., Šiler, B., Fišer, P. (2002). *Slepa miš, ti loviš! Ustvarjalne gibalne igre za otroke*. Ljubljana: Fakulteta za šport. Inštitut za šport.
17. Videmšek, M. in Pišot, R. (2007). *Šport za najmlajše*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.
18. Videmšek, M. in Visinski, M. (2001). *Športne dejavnosti predšolskih otrok*. Ljubljana: Miha Kürner.

19. Videmšek, M., Strah, N. in Stančevič, B. (2001). *Igrajmo se skupaj*. Ljubljana: Fakulteta za šport.
20. Zajec, J., Videmšek, M., Karpljuk, D. in Štihec, J. (3/2009). *Značilnosti gibalnih/športnih dejavnosti in specifičnosti v spodbujanju gibanja predšolskih otrok*. *Sodobna pedagogika*, 60(3), 86-99.
21. Zajec, J. (2009). *Povezanost športne dejavnosti predšolskih otrok in njihovih staršev z izbranimi dejavniki zdravega načina življenja*. Doktorska dizertacija. Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
22. Završnik, J. in Pišot, R. (2005). *Gibalna/športna aktivnost za zdravje otrok in mladostnikov*. Koper : Univerza na Primorskem
23. Webster - Stratton, C. (1999). *How to promote children's social and emotional competence*. London; Thousand Oaks; New Delhi
24. Whitebread, D. (1996). *Teaching and learning in the early years*. London; New York:Routledge
25. Woolfolk, A. (2002). *Pedagoška psihologija*. Ljubljana:Educy

## PRILOGE

### KAZALO PRILOG

<b>Priloga 1.</b> Ocenjevalna lestvica za odziv otrok na gibalno uro _____	2
<b>Priloga 2.</b> Opis situacije vedenja vzgojitelja pri izvajanju gibalne dejavnosti _____	4
<b>Priloga 3.</b> Priprave za gibalne ure _____	6

*Priloga 1. Ocenjevalna lestvica za odziv otrok na gibalno uro*

**OCENJEVALNA LESTVICA ZA ODZIV OTROK NA GIBALNO URO**  
(ocenjevanje posameznega otroka)

**1.**

Ocenjevali bomo na **intelektualnem** področju. Odras otroka na intelektualnem področju ocenimo z oceno od 1 do 5.

Ocena 1 pomeni negativen intelektualen odziv, pod kar sodi:

- otrok sprašuje;
- otrok ne reši samostojno gibalnega problema;
- otrok je odvisen od drugih;
- otrok čaka

Ocena 5 pomeni pozitiven intelektualen odziv, pod kar sodi:

- otrok samostojno reši gibalni problem;
- otrok sam išče in različno rešuje gibalne probleme;
- otrok je aktiven
- otrok je iniciativen;

**2.**

Ocenjevali bomo na **čustvenem** področju. Odras otroka na čustvenem področju ocenimo z oceno od 1 do 5, kjer upoštevamo vse čustvene odzive.

Ocena 1 pomeni negativno čustveno razpoloženje, pod kar sodi:

- otrok se joka;
- otrok je žalosten in nerazpoložen;
- otrok nima samozaupanja vase;
- otrok je jezen nase in na druge
- otrok je miren;
- otrok je agresiven
- otrok je potrtn;

Ocena 5 pomeni pozitivno čustveno razpoloženje, pod kar sodi:

- otrok se smeje;
- otrok je vesel in zadovoljen;
- otrok zaupa vase (je zaupljiv) in v svoje sposobnosti;

**3.**

Ocenjevali bomo na **socialnem** področju. Odras otroka na socialnem področju ocenimo z oceno od 1 do 5.

Ocena 1 pomeni negativen socialen odziv otroka, pod kar sodi:

- otrok ne sodeluje;
- otrok ne komunicira z ostalimi;
- otrok ne nudi pomoči vrstnikom;
- otrok ruši sistem igre;
- otrok ne izzove interakcij z ostalimi;

- otrok ne rešuje konfliktov
- otrok je egoističen
- otrok je osamljen;

**Ocena 5 pomeni pozitiven socialen odziv otroka, pod kar sodi:**

- otrok sodeluje;
- otrok komunicira z ostalimi;
- otrok nudi pomoč vrtnikom;
- otrok ustvarja interakcije z ostalimi;
- otrok rešuje konflikte;
- otrok se vključuje;

**4.**

**Ocenjevali bomo na gibalnem področju. Odraž otroka na gibalnem področju ocenimo z oceno od 1 do 5.**

**Ocena 1 pomeni negativen gibalni odziv otroka, pod kar sodi:**

- otrok je pasiven
- otrok počiva
- otrok ne izvaja gibalnih nalog

**Ocena 5 pomeni pozitiven gibalni odziv otroka, pod kar sodi:**

- otrok je ves čas aktiven udeleženec
- otrok izvaja gibalne naloge
- otrok se vključuje

*Priloga 2. Opis situacije vedenja vzgojitelja pri izvajanju gibalne dejavnosti*

**OPIS SITUACIJE VEDENJA VZGOJITELJA PRI IZVAJANJU GIBALNE DEJAVNOSTI**

(s tem bom kontrolirala samo sebe in svoje obnašanje med izvajanjem gibalne ure)

**1. POZITIVNO VEDENJE**

- **Pod intelektualno področje uvrščamo naslednje karakteristike:**  
vzgojitelj med gibalno dejavnostjo podaja točna in natančna navodila;  
vzgojitelj med gibalno dejavnostjo kaže in demonstrira;  
vzgojitelj je med gibalno dejavnostjo aktiven;
- **Pod čustvenem področje uvrščamo naslednje karakteristike:**  
vzgojitelj se med gibalno dejavnostjo smeji;  
vzgojitelj je med gibalno dejavnostjo duhovit in zabaven;
- **Pod socialnem področje uvrščamo naslednje karakteristike:**  
vzgojitelj med gibalno dejavnostjo dopušča socialne interakcije med otroci;  
vzgojitelj med gibalno dejavnostjo posega v konfliktno situacije in jih rešuje;  
vzgojitelj med gibalno dejavnostjo spodbuja samopomoč med otroci;
- **Pod gibalno področje uvrščamo naslednje karakteristike:**  
vzgojitelj se med gibalno dejavnostjo aktivno vključuje v sam proces;  
vzgojitelj med gibalno dejavnostjo sodeluje;  
vzgojitelj med gibalno dejavnostjo nudi otrokom varnost;  
vzgojitelj pred gibalno dejavnostjo pripravi ustrezne pripomočke in dodaten material;

**2. NEGATIVNO VEDENJE**

- **Pod intelektualno področje uvrščamo naslednje karakteristike:**  
vzgojitelj med gibalno dejavnostjo posega in moti sam proces dela;  
vzgojitelj med gibalno dejavnostjo ustavlja proces dela;  
vzgojitelj je med gibalno dejavnostjo pasiven;
- **Pod čustveno področje uvrščamo naslednje karakteristike:**  
vzgojitelj se med gibalno dejavnostjo jezi;  
vzgojitelj se med gibalno dejavnostjo razburja;  
vzgojitelj je med gibalno dejavnostjo brezvoljen in dolgočasen;
- **Pod socialno področje uvrščamo naslednje karakteristike:**  
vzgojitelj med gibalno dejavnostjo ne dopušča socialnih interakcij med otroci;  
vzgojitelj med gibalno dejavnostjo ne rešuje konfliktov;  
vzgojitelj med gibalno dejavnostjo ne spodbuja samopomoči med otroci;
- **Pod gibalno področje uvrščamo naslednje karakteristike:**  
vzgojitelj se med gibalno dejavnostjo ne vključuje v sam proces in je neaktiven;  
vzgojitelj med gibalno dejavnostjo ne sodeluje;  
vzgojitelj med gibalno dejavnostjo otrokom ne nudi varnosti;



vzgojitelj pred gibalno dejavnostjo ne pripravi ustreznih pripomočkov in dodatnega materiala;  
vzgojitelj je med gibalno dejavnostjo pasiven;

*Priloga 3. Priprave za gibalne ure*

## **PRIPRAVA METODIKA GIBALNO-ŠPORTNE VZGOJE**

**Kandidati:** Polona Kopač

**Mentor:** vzg. Majda Grašič

**Vrtec:** Vrtec podružnične osnovne šole Franceta Prešerna Kokrica

**Starost otrok:** 22 otrok

**Število otrok:** 4 – 5 let

**Datum:** 24. 5. 2011

**Ura:** 9.00

**Prostor:** telovadnica

**TEMA:** Nabiranje hrane v džungli

**PODROČJA:** jezik, družba.

**GLAVNI CILJ URE:** koordinacija

**Metodične enote:** plazenje, hoja po različnih podlagah

**Učne metode:** metoda poligona

**Oblika dela (učne oblike):** frontalna

**Organizacijske oblike:** kolona

**Pripomočki:**

Viseča vrv, 2 blazini, oznake za sadeže in ribe, letvenik, elastika, mala prožna ponjava, bradlja, tunel, blazine z nastavki, padalo, ropotulja

### **UVODNI DEL**

**ČAS:** 10 min.

**Ime igre:** Za katere živali bomo nabirali hrano?

**Pravila igre:**

Otroci ob glasbeni spremljavi oponašajo dogovorjeno žival, katera živi v džungli. Ko glasbo prekinemo "okamenimo", ko jo ponovno predvajamo, otroci oponašajo drugo dogovorjeno žival.

### **GLAVNI DEL**

**ČAS:** 30 min.

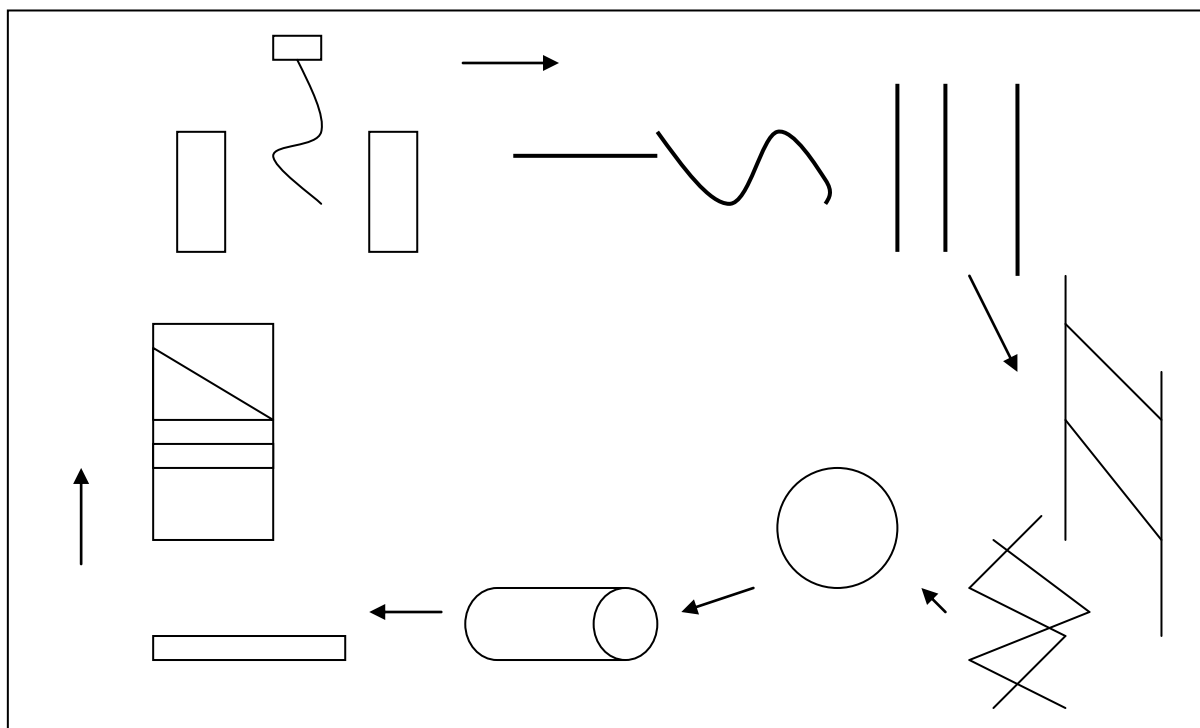
**Ime igre:** Nabiranje hrane za živali

**Pravila igre:**

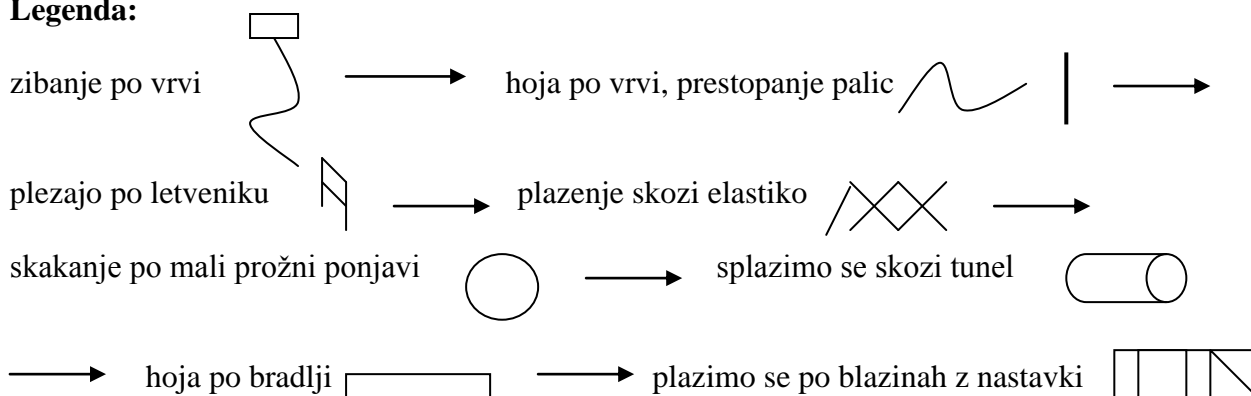
Otrok si v zaboju izbere zeleno hrano (banane, miši, listje, črvi, sadeži). Z njo preide skozi džunglo in jo preda tisti živali, katera to hrano je (opice, kače, priči, sloni). Nato se lahko odloči in nabere hrano za drugo žival.

Med samim nabiranjem hrane otroke v džungli zmoti močno neurje (predvajamo zvok neurja). Otroci se med tem časom skrijejo na pod streho (igralno padalo).

**Skica:**



**Legenda:**



**ZAKLJUČNI DEL**

**ČAS:** 5 min.

**Ime igre:** Pregled nabrane hrane

**Pravila igre:**

Otroci na blazinah sedijo v krogu. Vsak dobi vlogo določene hrane (banana, miš, list, črv, sadež). Na sredini kroga kličem posamezna imena nabrane hrane. Otroci, katerim pripada ime hrane, zamenjajo mesta. Ko zakličem »nabrali smo vso hrano« se vsi otroci zamenjajo, sama tudi zaseden eno mesto. Otrok, kateri je ostal brez mesta, nato naprej pregleduje nabrano hrano.

## **PRIPRAVA**

### **METODIKA GIBALNO-ŠPORTNE VZGOJE**

**Kandidati:** Polona Kopač

**Mentor:** vzg. Majda Grašič

**Vrtec:** Vrtec podružnične osnovne šole Franceta Prešerna Kokrica

**Starost otrok:** 22 otrok

**Število otrok:** 4 – 5 let

**Datum:**

**Ura:** 9.00

**Prostor:** telovadnica

**TEMA:** Veverica Berta in njeni lešniki

**PODROČJA:** družba

**GLAVNI CILJ URE:** koordinacija

**Metodične enote:** kotaljenje, hoja, plazenje

**Učne metode:** metoda poligona

**Oblika dela (učne oblike):** frontalna

**Organizacijske oblike:** kolona

**Pripomočki:**

Kostum veverice, lešniki iz papirja, boben, kreda, letvenik, blazine, tunel, švedska skrinja, palice, obroči

#### **UVODNI DEL:**

**Ime igre:** Čez veveričin zid

**ČAS:** 10 min.

**Pravila igre:**

Veverica Berta otroke prosi za pomoč. Pomagali ji bodo nabrati lešnike. Na gozdni jasi se igrajo Bertino najljubšo igro. Veverica Berta se postavi na označen prostor. Otroci skušajo priti čez zid brez, da bi jih Berta ulovila. Kogar ujame, ji pomaga pri lovu.

#### **GLAVNI DEL:**

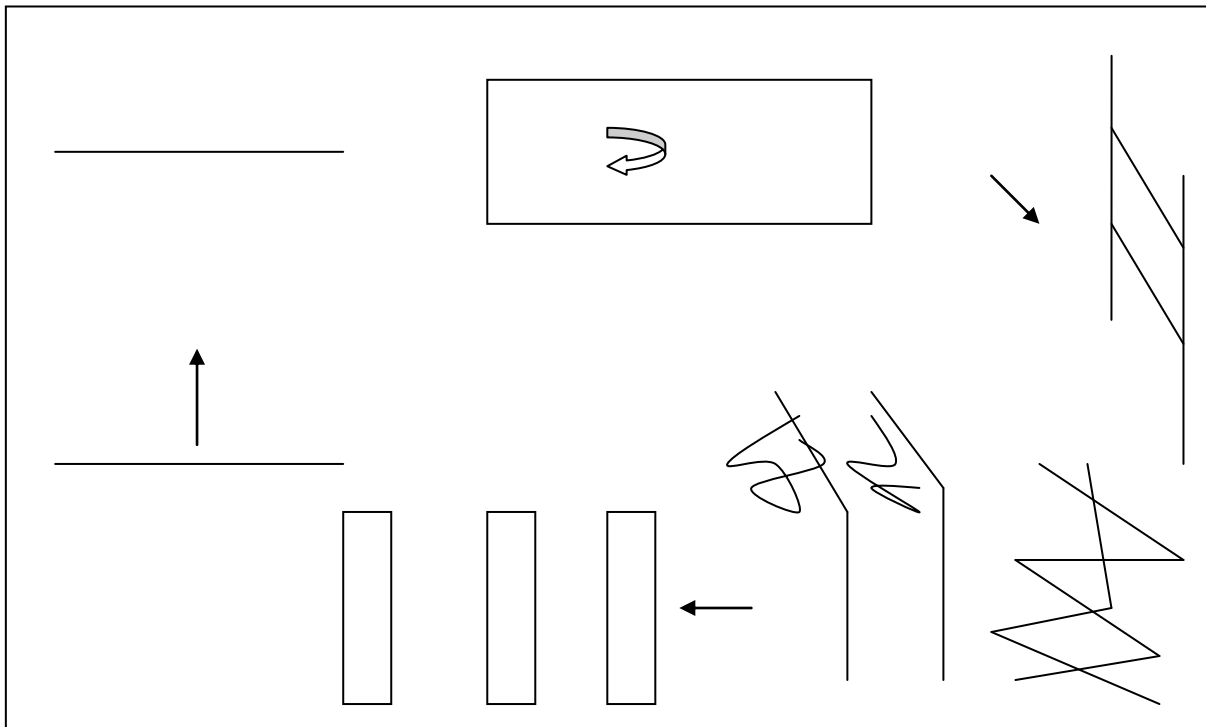
**ČAS:** 30 min.

**Ime igre:** Nabiranje lešnikov

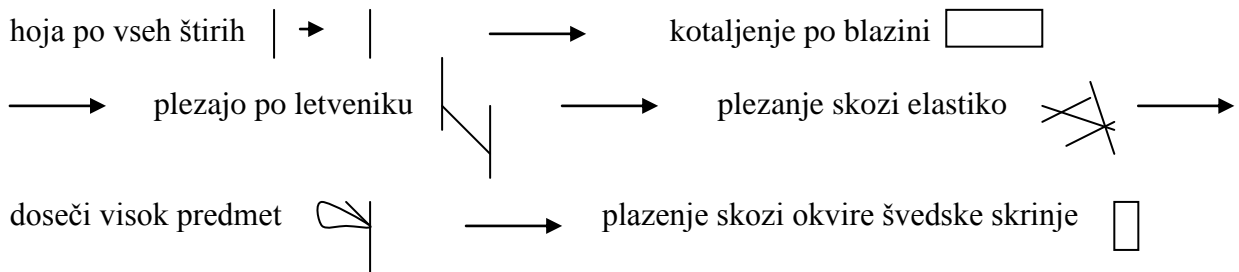
**Pravila igre:**

Otroci v gozdu nabirajo lešnike. Berta jih opozori na različne nevarnosti in ovire na poti do njih. Vsak lešnik, katerega najdeš, ga vzameš in z njim preideš celoten gozd. Nato ga oddaš v veveričin brlog in nato nadaljuješ z nabiranjem. Berta otroke opozori tudi na medveda, kateri se sprehaja po gozdu. Ko v gozdu začne bobneti (zvok bobna) se hitro skrijemo, tako da nas medved ne opazi.

**Skica:**



**Legenda:**



**ZAKLJUČNI DEL**

**ČAS:** 5 min.

**Ime igre:** Potujoči obroč

**Pravilo igre:**

Veverica se vsem zahvali in jih ponovno povabi na svojo jaso. Tam otrokom pokaže še eno igro »Potujoči obroč«. Otroci stojijo v krogu in se držijo za roke. V krogu imata dva otroka obroča, ki jima visita na roki (pravokotno na tla). Naloga je spraviti obroč do soseda na desni strani.

## **PRIPRAVA**

# **METODIKA GIBALNO-ŠPORTNE VZGOJE**

**Kandidati:** Polona Kopač

**Mentor:** vzg. Majda Grašič

**Vrtec:** Vrtec podružnične osnovne šole Franceta Prešerna Kokrica

**Starost otrok:** 4 – 5 let

**Število otrok:** 22 otrok

**Datum:** 6. 5. 2011

**Ura:** 9.00

**Prostor:** igrišče

**TEMA:** Kako popravimo avtobus?

**PODROČJA:** družba, jezik

**GLAVNI CILJ URE:** preciznost

**Metodične enote:** ciljanje tarče

**Učne metode:** metoda postaj

**Oblika dela (učne oblike):** skupinska

**Organizacijske oblike:** skupina

**Pripomočki:**

Šoferjeva kapa, piščalka, slikovni material, žoge, dve škatli, hodulje, različni predmeti (tenis žogice, časopisne žoge, storži), 3 samokolnice, tarča iz obroča, denar

### **UVODNI DEL**

**ČAS:** 10 min.

**Ime igre:** Vožnja z avtobusom in nevihta

**Pravila igre:**

Avtobus (otroci) se ob petju pesmi gibljejo po igrišču. Na šoferjev ukaz se otroci ustrezno odzovejo. Navodilo »potres« pomeni, da se morajo otroci stisniti k steni; »poplava« morajo zlesti na višje mesto; »nevihta« se skrijejo pod padalo. Otroci dobijo navodilo, da se je vreme umirilo in da se avtobus odpelje naprej. Nova navodila »hudi ovinki«, pri čemer se nagibamo v eno in drugo smer; »močan veter«, mahamo z rokami v vse smeri; »tunel« se sklonijo. Navodila ponavljamo različno hitro in izmenično.

### **GLAVNI DEL:**

**Ime igre:** Prisluzimo si denar za bencin

**ČAS:**

5 min. × 3 = 15 min.

15min. ×2(ponovitev) = **30 min**

### Pravila igre:

Med vožnjo avtobusa zmanjka bencina. Za bencin potrebujemo denar, katerega si bodo otroci prislužili tako, da bodo družinam v vasi pomagali pri hišnih opravilih. Vsaka gospodinja otrok da določeno nalogo in za njihov trud tudi plačilo. Denar otroci zbirajo v šoferjevi kapi. Na šoferjev znak piščalke otroci menjajo družine.

#### 1. hiša: gospa Novakova

**Pospravljanje pridelkov iz polja** (Otroci pospravljajo buče, katere skotalijo skozi kamnit tunel do voza; tam jih naložijo in odpeljejo domov.)

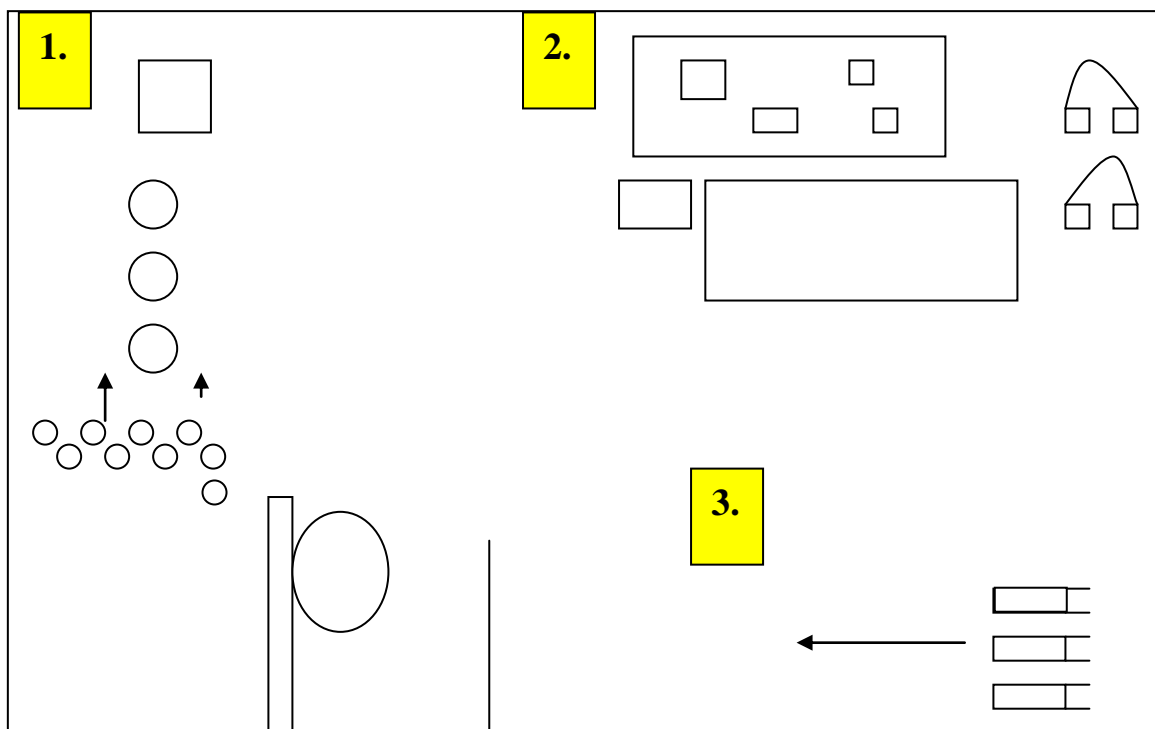
#### 2. hiša: gospa Bitenčeva

**Nabiranje gob** (Otroci hodijo s hoduljami in nabirajo gobe po prostoru. V pesku iščejo storže. Vse zbirajo v košari in le to odnesejo gospe Bitenčevi.)

#### 3. hiša: gospa Zalarjeva

**Pospravljanje razmetanih stvari** (Otroci s samokolnico vozijo igrače do tarče, kjer morajo zadeti luknjo, saj je le tako igrača pospravljena.)

### Skica:



### Legenda:

1. žoga ○ , ovira ○ , voz □
2. hodulje □ □ , igrišče □ , košara □
3. samokolnica □ □ , tarča □ ○

## **ZAKLJUČNI DEL**

**ČAS:** 5 min.

**Ime igre:** Gremo domov

**Pravila igre:**

Zberemo se okrog šoferjeve kape in skupaj preštejemo denar. Na bencinski črpalki natočimo bencin in se odpeljemo domov. Med vožnjo prepevamo pesem in se veselimo.



## **PRIPRAVA**

# **METODIKA GIBALNO-ŠPORTNE VZGOJE**

**Kandidati:** Polona Kopač

**Mentor:** vzg. Majda Grašič

**Vrtec:** Vrtec podružnične osnovne šole Franceta Prešerna Kokrica

**Starost otrok:** 22 otrok

**Število otrok:** 4 – 5 let

**Datum:** 12. 5. 2011

**Ura:** 9.00

**Prostor:** telovadnica

**TEMA:** Izlet z vlakom

**PODROČJA:** družba, jezik

**GLAVNI CILJ URE:** koordinacija

**Metodične enote:** plazenje, hoja, poskoki

**Učne metode:** metoda postaj

**Oblika dela (učne oblike):** skupinska

**Organizacijske oblike:** skupina

**Pripomočki:** obroči, blazine z nastavki, radio (zgoščenke), klop in bradlja, blazine za zaščito, tunel, motivacijski pripomočki (vstopnice, vlak Tomaž, zvok vlaka, slikovni material za oznako dežel), bela koprena

### **UVODNI DEL**

**ČAS:** 5 min.

**Ime igre:** Vožnja z avtomobilom do železniške postaje

**Pravila igre:**

Vsak otrok ima v roki obroč (volan avtomobila). Ob glasbi tečemo po prostoru in ob navodilu »rdeča luč« reagirajo tako, da se usedejo v obroč in počakajo (rdeča luč na semaforju). Ob navodilu »zeleno luč« ponovno tečejo po prostoru (vozijo avto). Navodila večkrat ponovimo.

### **GLAVNI DEL:**

**Ime igre:** Potovanje po deželah

**ČAS:**

5 min. × 3 = 15 min.

15min. × 2(ponovitev) = **30 min.**

**Pravila igre:**

Z vlakom se odpeljemo po deželi dogodivščin. Glede na vrsto vstopnice otroci izstopajo iz vlaka.

Ko vlak odpelje iz postaje močno zapiska (zvok vlaka). Takrat otroci vejo, da jih bo vlak odpeljal v drugo deželo.

### 1. dežela: Zajčja dežela

V zajčji deželi se otroci plazijo skozi tunel in se v njem skrivajo kot zajci (naprej in vzvratno).  
Delajo zajčje poskoki iz obroča v obroč

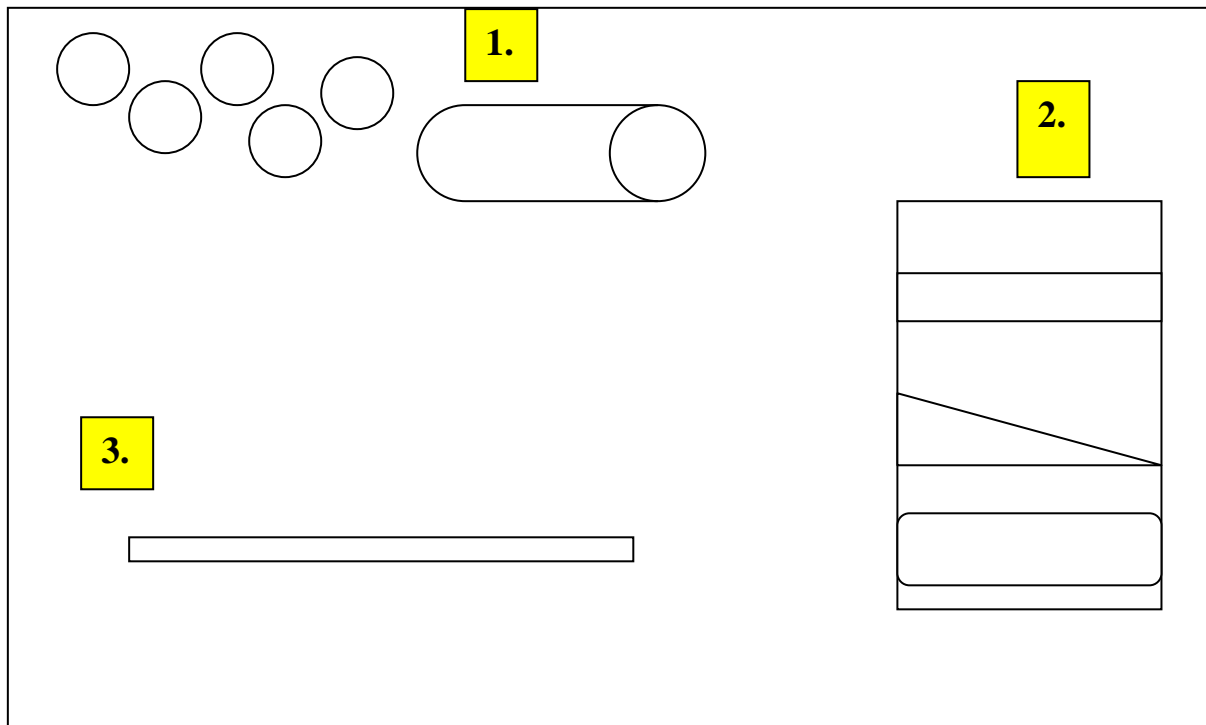
### 2. dežela: Dežela kač

V deželi kač se otroci plazijo po razgibani podlagi kot znajo le kače (po trebuhu in hrbtu).



### 3. dežela: Dežela žiraf


V deželi žiraf se preizkusijo v žirafji prefinjeni hoji po bradlji (naprej, bočno).

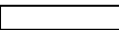
Skica:



Legenda:

1. obroč , tunel 

2. blazine z nastavki 

3. bradlja 

## ZAKLJUČNI DEL

ČAS: 5 min.

**Ime igre:** Dežela glasbe

**Pravila igre:**

Vlak jih odpelje v deželo glasbe. Otroci se uležajo na belo kopreno (oblaki) in prisluhnejo glasbi.

## **PRIPRAVA**

### **METODIKA GIBALNO-ŠPORTNE VZGOJE**

**Kandidati:** Polona Kopač

**Mentor:** vzg. Majda Grašič

**Vrtec:** Vrtec podružnične osnovne šole Franceta Prešerna Kokrica

**Starost otrok:** 22 otrok

**Število otrok:** 4 – 5 let

**Datum:** 10. 5. 2011

**Ura:** 9.00

**Prostor:** igrišče

**TEMA:** Čarovnica Lili (izmišljena zgodba)

**PODROČJA:** družba, jezik

**GLAVNI CILJ URE:** koordinacija

**Metodične enote:** Iskanje čarovniškega klobuka s pregrinjalom

**Učne metode:** metoda igre

**Oblika dela (učne oblike):** igralna skupina

**Organizacijske oblike:** gruča

#### **Pripomočki:**

Čarobna paličica čarovnice Lili in sestre Lole; različni čarovniški predmeti (paličice, kape, sličice, igrače, storži), kamniti tunel; različne ovire (kamenje, palice, višje ovire, vrv, viseči obroči, elastika); hodulje; škatle; igralno padalo; majhne žogice; plišasti zajec; tobogan

#### **UVODNI DEL**

**ČAS:** 10 min.

**Ime igre:** Raztreščeni čarovniški pripomočki

#### **Pravila igre:**

Čarovnica Lili je izgubila njen najboljši čarovniški pripomoček-čarovniški klobuk s pregrinjalom. Prepričana je, da ji je klobuk skrila njena sestra Lola, saj ji čarovnice niso všeč. Otrokom pokaže raztreščene čarovniške stvari po prostoru.

#### **GLAVNI DEL:**

**ČAS:** 30 min.

**Ime igre:** Iskanje čarovniškega klobuka s pregrinjalom

#### **Pravila igre:**

Otroci iščejo raztreščene čarovniške pripomočke in jih nosijo čarovnici Lili. Čarobne predmete otroci razvrščajo v različne zaboje. Čarovniški predmeti se nahajajo po drevesih, na in med živo mejo, v grmovju, pod in na igralih, v tunelu, peskovniku in na toboganu. Pot do predmetov otroke vodi prek raznih ovir (kamenje, palice, visoke ovire, viseči obroči, vrv,

elastika). Do predmetov se otrok lahko prehodi s hoduljami. Med samim iskanjem jim vseskozi nagaja Lola, ki jim že poiskane predmete ponovno razmeče in skrije po prostoru. Otroci na koncu res najdejo pravi predmet. To je igralno padalo, katero je zvito v obliko klobuka. Čarovnica Lili je navdušena, saj so otroci res našli njen pravi čarovniški predmet.

## **ZAKLJUČNI DEL**

**ČAS:** 5 min.

**Ime igre:** Čaranje s čarovniškim klobukom s pregrinjalom

**Pravila igre:**

Lili otrokom pokaže, da se s tem čarobnim klobukom v resnici da izvrstno čarati. Skupaj raztegnejo igralno padalo in začarajo različne vremenske razmere (veter, burjo, vulkan, tornado). Lili otrokom začara kokice ( majhne žogice poskakujejo po padalo, medtem ko ga mi gibamo), šotor, za konec pa Lili otrokom začara zajčka.

## **PRIPRAVA**

# **METODIKA GIBALNO-ŠPORTNE VZGOJE**

**Kandidati:** Polona Kopač

**Mentor:** vzg. Majda Grašič

**Vrtec:** Vrtec podružnične osnovne šole Franceta Prešerna Kokrica

**Starost otrok:** 22 otrok

**Število otrok:** 4-5 let

**Datum:** 17. 5.2011

**Ura:** 9.00

**Prostor:** igrišče

**TEMA:** Šivanje Frčafeline srajčke (izmišljena zgodba)

**PODROČJA:** družba

**GLAVNI CILJ URE:** ravnotežje

**Metodične enote:** menjava belega blaga za pisanega in šivanje Frčafeline srajčke

**Učne metode:** metoda igre

**Oblika dela (učne oblike):** igralna skupina

**Organizacijske oblike:** gruča

### **Pripomočki:**

kostum šivilje in Frčafele, veliko kosov blaga, šiviljski stroj, barvne table za oznako tovarn in šiviljske delavnice, spenjač, majica, kosi lesa in kamenje, palice, vrvi, žoge, obroči, viseči obroči, tunel, hodulje, ovire, elastika, tobogan, igrala, škatle

## **UVODNI DEL**

**ČAS:** 10 min.

**Ime igre:** Iskanje raztresenega blaga

**Pravila igre:** Frčafela ima strgano srajčko, za novo je imela pripravljeno belo blago, katerega je izgubila. Otroci pomagajo Frčafeli iskati blago po celem igrišču, zbirajo ga v sredinski škatli.

## **GLAVNI DEL:**

**ČAS:** 30 min.

**Ime igre:** Menjanje belega blaga za pisanega

**Pravila igre:**

Frčafela še vedno ni zadovoljna, saj bi rada imela pisano srajčko. V mestu so štiri tovarne, kjer barvajo blago v različne barve. Pot do tovarne, kjer otrok dobi zeleno blago vodi prek palic, vrvi, tunela in ovir. Pot do bele tovarne vodi prek kosov lesa in kamenja, visečih obročev, vrvi in elastike. Do rdečega blaga otroci pridejo tako, da se spustijo po toboganu, hodijo po vrvi, skačejo v obroče in plezajo po igralih. Do roznega blaga pridejo tako, da hodijo s hoduljami, skačejo v obroče, ciljajo tarčo s storži. Frčafelina šivilja sproti šiva srajčko, zato otroci sproti vsak kos blaga nesejo šivilji.

## ZAKLJUČNI DEL

ČAS: 5 min.

**Ime igre:** Frčafela dobi pisano srajčko

**Pravila igre:**

Šivilja javi, da je blaga dovolj in da je Frčafelina srajčka sešita. Frčafela si obleče srajčko in se zahvali prek igre telefonček. Frčafela stoji na začetku vrste in prvemu otroku pove stavek "hvala šivilja", ta pa vest prenaša naprej, tako da pride do šivilje, ki stoji na koncu.